

VÍZPART

2024. szeptember

Fotó: Dr. Kozák Péter

04

Buzgárok, szivárgások, csurgások, avagy árvízi jelenségek utóélete a Körtvélyesi szivattyútelep rekonstrukciója kapcsán

14

Nyár, aszály, öntözünk és sétálunk...

16

Ismertető az új felügyeleti minisztériumról

- 3 Vezetői köszöntő
- 4 Buzgárok, szivárgások, csurgások, avagy árvízi jelenségek utóélete a Körtrvényesi szivattyútelep rekonstrukciója kapcsán
- 8 Tiltó építés a Vízügyi Történeti Emlékhelyen – szavak nélkül, képekben...
- 9 Duna Napot ünnepeltek a vízügyesek
- 11 Szakdolgozat beszámoló
- 13 Megszépült a Dáli őrház
- 14 Nyár, aszály, öntözünk és sétálunk...
- 16 Ismertető az új felügyeleti minisztériumról
- 17 Üzemirányítási tapasztalatcserék
- 18 Hidrológiai összefoglaló
- 21 Bemutatkozik a Közfoglalkoztatási Önálló Csoport
- 22 Magyar és szerb vízrajzi szakértők találkozója
- 23 Tanulunk
- 24 MHT hírek
- 25 Az MHT XLI. Országos Vándorgyűlés margójára
- 26 Személyzeti és munkaügyi hírek
- 26 Kitüntettek
- 27 Nekrológ
- 28 Játék
- 28 Jogszabályfigyelő

Vezetői köszöntő

Úgy tűnik, hogy lassan minden nyarunk hasonló lesz, de valamiért egyre kényelmetlenebbül érint bennünket a nyári forróság, illetve az azzal kapcsolatos tennivalók.

Tudjuk és tesszük az öntözéssel kapcsolatos feladatainkat, de munkatársaink és az öntözésben igénybevett gépeink, berendezéseink, szivattyútelepeink fokozott leterhelése, igénybevétele egyre több nehézséget okoz. Az öntözési időszak valaha április közepén kezdődött és augusztus közepén zárult. Ezzel szemben napjainkban már március 1-én megkezdődik és október végéig tart. Sőt a halastavi vízigények kiszolgálása ennél hosszabb időszakot is érint.

Időzzünk el egy kicsit ezen kötelezettségeinkkel kapcsolatos erőforrásainkon. Az öntözésben felmerülő feladatok teljesítéséhez a teljes személyi állomány több mint 60%-ának összehangolt munkájára van szükség az év kb. 70%-át érintő munkanapokon. Napjainkban már teljesen elfogadott, hogy az öntözéssel összefüggő üzemelési, fenntartási teendőkben átvezényléssel olyanok is részt vesznek, akik korábban egyáltalán nem foglalkoztak ilyen jellegű tevékenységekkel. Gyakorlatilag a gát- és csatornaőrök teljes állománya felkészítésre került és a megfelelő képesítéssel rendelkezik, hogy például az öntöző szivattyútelepeket működtesse. Ez többlettanulást, többletmunkát igényel. Köszönet illeti őket, hogy ezen terheket vállalva segítik az eredményes öntözést. Fontos elmondani, hogy ameddig az őr kollégák elvezényelve végzik az öntözési feladatokat, addig az őrzésükben felmerülő tennivalók a szomszéd örök áldozatos munkájával kerülnek végrehajtásra. Az öntözés további vízkormányzási munkafolyamatokat is igényel, amelyek csak az öntözési szezonban gyakorlatilag 24 órás koordinációt, vagy munkavégzést igényelnek az érintett csatornaőr és csatornabiztos munkatársaktól. Ne feledkezzünk el a csatornában megjelenő vízi növényzet és uszadék eltávolításáról, amely napjainkban már főleg a Fenntartási és Hajózási Szolgálat munkagépeivel és kezelőállományának közreműködésével valósul meg, amelynek következtében a munkagépek leterhelése jónéhány hatékony gép esetében eléri a 100%-ot! Meg kell említeni a Szakaszmérnökségek, FHSZ és Műszaki Biztonsági Szolgálat által elvégzett feladatokat is, a vízigények begyűjtéséről, a szerződések megkötéséről, a fenntartógépek és a szivattyútelepek üzemeltetésével kapcsolatos teendők végrehajtásával kapcsolatosan. Meghatározó a Műsza-

ki Biztonsági Szolgálat keretein belül működő Öntözési Csoport koordinációs feladata, melyet az Öntözési és Belvízvédelmi Osztály támogat. Fontos a Gazdasági Osztály és a Jogtanácsos, a Közbeszerző, a Jogi és Hatósági Osztály és Beruházási és Vagyonkezelési Osztály által elvégzett, vagy koordinált munka is. Az öntözővizek mennyiségi és minőségi kérdéseivel kapcsolatos munkafolyamatokban a Vízrajzi és Adattári Osztály, a Vízvédelmi és Vízügyi Társaságok Osztály munkatársai vállalnak jelentős feladatokat.

A fenti rövid és rendkívül tömör, nem túl részletes felsorolásból látható, hogy a tevékenységek eredményes teljesítéséhez szinte az egész Igazgatóság összehangolt munkájára van szükség, amely a korábbi 4 hónap helyett 8 hónapban ad operatív tennivalókat.

Ezen feladatoknak – melyek sok munkatársnak a korábbi munkakörétől akár teljesen eltérő kihívásokat jelentett –, csak szoros koordináció mellett, a munkatársaink támogatásával tudunk megfelelni. Közeledve az öntözési szezon befejezéséhez MINDEN érintettnek meg szeretném köszönni hozzájárulását a sikeres öntözési idényhez!

DR. KOZÁK Péter

igazgató, Titkárság

1994 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ biztosítja az Igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok jogszabályok szerinti, tervszerű, műszaki és gazdaságossági követelmények szerinti ellátását
- ▶ felelős az Igazgatóság tevékenységének jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért, az Igazgatóság vagyonáért, tervszerű és gazdaságos működéséért
- ▶ irányítja az Igazgatóságot, valamint a közvetlen alárendeltségébe tartozó egységeket

Buzgárok, szivárgások, csurgások, avagy árvízi jelenségek utóélete a Körtevényesi szivattyútelep rekonstrukciója kapcsán

Az árvízvédelmi fővonal folytonossága elengedhetetlen az árvízi biztonság megteremtéséhez. A keresztező létesítmények pontszerű veszélyforrásoknak tekinthetők a töltésekben. A környezeti adottságok pl. altalaj, töltésszerkezet, illetve a keresztező létesítmények kialakítása és kora miatt a tartósan magas vízállások kiemelt figyelmet igényelnek. Az árhullám levonulását követően az árhullámot kísérő árvízi jelenségek – buzgár, szivárgás, csurgás – keletkezésének, okainak feltárása, felkutatása szintén kiemelten fontos. Ezek vizsgálatára ma már többféle módszer áll rendelkezésre, akár jelentős töltésmegbontás nélkül is. Az Alsó-Tisza mentén található Körtevényesi szivattyútelep rekonstrukciója jó példával szolgál az altalaj vizsgálati módszerek bemutatására, jelentőségére.

A Körtevényesi szivattyútelep az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (továbbiakban: ATIVIZIG) működési területén levő 2.95. számú Körös-Tisza-Maros közti ártéri öblözet déli részén, Hódmezővásárhely térségében, a Tisza folyó bal partján helyezkedik el. A szivattyútelep a Kenyere-éren összegyülekező vizeket emeli át a Tisza folyó hullámterében levő Körtevényesi holtágba, majd az átemelt vizek innen a Tisza folyóba kerülnek a 203,900 folyamkilométer szelvény környezetében. A szivattyútelep mélyvezetésű nyomócsöve a 37+088 töltéskilométer szelvényben keresztezi a 11.04. Marostorok-Mártélyi árvízvédelmi szakasz elsőrendű árvízvédelmi töltését, kizárólag szivattyús átemelési lehetőséget biztosítva, gravitációs vízátvezetési lehetőség a szivattyútelep kialakításából adódóan nem áll rendelkezésre. A szivattyútelep megközelíthetősége burkolattal nem rendelkező földutakon, illetve az árvízvédelmi töltés koronáján keresztül lehetséges. A Körtevényesi szivattyútelep (továbbá a közvetlen szomszédságában található Körtevényesi gátörtelep) megközelíthetőségét érintő problémakör már az elmúlt évtizedek jelentős árvizeinél is felmerült, viszont idáig a körülmények nem tették lehetővé a probléma orvoslását.

A szivattyútelep üzemelését és a környezetben kialakuló árvízi jelenségeket a kedvezőtlen szemcsés altalaj adottságok már a kezdetektől fogva meghatározták.

A szivattyútelep és a hozzá kapcsolódó műtárgyak két jól elhatárolható részre oszthatóak. Az egyik szakasz az 1955-59-ben épített gravitációs átvezetésű vasbeton nyomócső és az ehhez csatlakozó szivattyútelep a szerelvényeivel

(1959. évi szakasz). A másik rész az 1991-94. évi korszerűsítés kapcsán a Kenyere-éri csatornán megépült acélszerkezetű nyomócső szakasz és a hozzá csatlakozó szivattyúk a szerelvényeikkel (1992. évi szakasz). A szivattyútelep névleges teljesítménye 3,20 m³/sec., mely az I-II-III-IV. gépegységek segítségével biztosítható.

A szivattyútelep egyes egységei 60 éves, de a 92-es korszerűsítést követően létesült gépegységek is 30 évet meghaladó életkorral rendelkeznek. A szivattyútelep szerkezeti és gépészeti létesítményeinek elavultsága mellett az altalajból adódóan tapasztalt árvízi jelenségek és a belőlük fakadó kockázat az, ami a szivattyútelep átépítését célzó projektet indokolta.

A szivattyútelep szerkezeti létesítményeinek meghibásodásai már a kezdeti időszakban jelentkeztek. A vízdali elzárást biztosító Réthykapu több alkalommal okozott problémát az üzemelés során, mígnem 1978 őszén a vízdali Réthykapu üzem közben lezuhant. Az öntöttvas elzáró-tábla javíthatatlanul összetört, a tok szerkezetre szerelt ékek leszakadtak. A sérült elemek hegesztett acélszerkezettel, az eredeti öntött szerkezethez hasonló kialakítással kerültek pótlásra. Ezt követően 1991-92. között kezdődtek a korszerűsítési munkálatok. A munkálatok során mind az árvízvédelmi töltésben levő nyomócső, mind a szivattyúgépek nyomóoldalán levő átmeneti akna esetében víztartási problémák jelentkeztek. Ezeket különböző bevonatrendszerekkel igyekeztek orvosolni a kivitelezést végzők, viszont a beavatkozást követő víztartási próbák több alkalommal is sikertelen eredményt hoztak. 2000-2010. között kisebb meghibásodások jelentkeztek, melyek javításra kerültek, viszont az állagromlás a folyamatos karbantartás mellett is elkerülhetetlen volt.

2018-ban az egyik CSV gépegység villanymotorja meghibásodott, így 2018. április és 2019. január hó között az adott egység működésképtelenné vált. A 2018. évi őszi védvonalfelülvizsgálat során egy provizórium telepítési terv kidolgozása lett elrendelve, továbbá a telep megközelíthetőségéből adódó bizonytalanság miatt a szükséges csőanyag mennyiség a telepen ledeponálásra került. A 2019. évi őszi felülvizsgálatra történő felkészülés során, a szivattyútelep alagsori gépházában észlelték, hogy az egyik szivattyútelepi nyomócső alsó felületén korrózióból származó lyukak jelentek meg. A részletesebb vizsgálatok során a lyukak környezetében a nyomócső anyagának nagymértékű elvékonyodása volt megfigyelhető, a lyukak könnyen szélesíthetők voltak. Azonnali, de ideiglenes beavatkozási megoldás

keretében a hiba elhárítása megtörtént, viszont a szivattyútelep kora, jelenlegi állapota, korábbi meghibásodásai, valamint a szivattyútelep körüli árvízi jelenségek okán hosszú távú megoldásként a Körtevényesi szivattyútelep átépítése vált szükségessé.

A gépészeti és egyéb technikai hibák mellett a szivattyútelep környezetében jelentős figyelemre méltó események hívták fel magukra a figyelmet. Az altalaj viszonyok már az 50-es, 60-as években, a szivattyútelep építése során jelentős eltérést mutattak a tervezői talajmechanikai szakvéleménytől. Az árvízvédelmi biztonság és a műtárgy megóvására ellennyomó medence és szorító zsilip épült a Kenyere-éren (0+080 csatornakilométer) az árvízvédelmi zsilip mentett oldali töltéslábától 90 méterre. A szorító zsilip megépítésének ellenére is a folyóshomok és az iszapos, szikes altalaj igen sok gondot okozott. A talajtörést az ellennyomó medence vízszintjének szabályozásával akarták megakadályozni. Ez az ellennyomó medence a későbbiekben megszüntetésre került. 1970-ben a szivattyútelep és a Körtevényesi gátörház közötti szakaszon az átázott altalaj a vékony fedőréteget több helyen felnyomta, melyek esetenként megnyíltak és belőlük iszap, vagy víz folyt. Az 1985-ben megépült részfal és a töltéstest átgyúrása sem jelentett megoldást a keresztezés teljes vízzáróságára.

Árvízi védekezés a Körtevényesi szivattyútelep mellett 1970-ben

A 2000-es évek árvizei során a védekezést végző személyzet a szivattyútelep mellett két oldalt megtalálható rézsúlépcsők környezetében visszatérő módon buzgárosodást tapasztalt, kismértékű anyagkihordással. A mértékadó árvizeknél (2000., 2006.) ez jelentős kockázatot jelentett, viszont a megfigyelések szerint a jelenség már alacsonyabb vízszinteknél, árvízi fozokat elrendelése előtt is jelentkezett. Szintén a 2000-es évek árvizei során került megfigyelésre, hogy a szivattyútelep CSV gépegységeihez vezető keretelemes zárt csatornaszakaszban nagyobb mennyiségű homok jelent meg. A 2000. évi árvízvet követő felülvizsgálat során a zárt bevezető csatornaszakasz bal oldali ágában az elágazó monolit vasbeton idom környékén a csatornaszakaszba 0,8 m³ körüli iszapos, homokos anyag folyt be. Itt a zárt nyomócső szakasz

Buzgár a Körtevényesi szivattyútelepnél 2006-ban

Körtevényes buzgár (2006)

külső terfil terítése vagy nem megfelelő terítéssel készült, vagy megsérült. A 2006. évi árvízvédekezést követően ismét tapasztalták ezt a jelenséget, de a befolyt iszapos, homokos anyag mennyisége csak 0,25 m³ körüli volt. Az árvízvédekezés alatt a zárt csatornaszakaszban végzett folyamatos vízszinttartás eredményre vezetett, viszont a jelenség okainak részletesebb feltárása nem történt meg. Az anyagkihordással járó árvízi jelenségek esetén azok azonnali elhárítása rendkívüli fontosságú az árvízvédekezés szempontjából, viszont az okok utólagos felderítése, illetve az ilyen helyszínek későbbi vizsgálatai is kiemelt jelentőséget kell, hogy kapjanak.

A Körtevényesi szivattyútelep 2019. évi meghibásodása és az árvizek során tapasztalt jelenségek rávilágítottak arra, hogy a szivattyútelep nagyobb volumenű átépítése halaszthatatlan. Az ATIVIZIG által 2019-ben elkészített jelentés az Országos Vízügyi Igazgatóság (továbbiakban OVF) részére felterjesztésre került. A jelentést figyelembe véve az OVF 2020-ban az előkészítési és tervezési feladatokkal a VIZITERV Environ Kft.-t bízta meg. Az átépítésre vonatkozó engedélyes tervek 2020. év végére készültek el, mellyel párhuzamosan megindult az átépítést célzó projekt előkészítése. A projekt 2021. július 29-én vízjogi létesítési engedélyt kapott. A

Körtvélyes korrózió 2019-es felülvizsgálata

projekt előkészítését követően a „Belvízbiztonság növelése a Dél-Alföldön: Körtvélyesi szivattyútelep átépítése – LOT1” megnevezésű projekt az Irányító Hatóság részéről pozitív elbírálásban részesült, így a 2014-2020. közötti európai uniós pályázati ciklus ún. „visszahulló” forrásainak keretében megvalósulhatott. A támogatási szerződés 2022. február 7-én aláírásra került, kedvezményezettje az OVF és az ATIVIZIG által alkotott konzorcium volt.

A projekt műszaki tartalmát tekintve tartalmazta a meglévő szivattyútelep teljes elbontását, egy új, azonos kapacitással rendelkező szivattyútelep kialakítását az árvízvédelmi töltéstől távolabb elhelyezve, két új magasvezetésű nyomócsövet (DN1000 és DN700) és egy új kezelőépületet. További elem volt a projektben a megközelíthetőség biztosítása érdekében az árvízvédelmi töltés mértékadó vízszintre történő magasítása, valamint új, 3 méter burkolat-szélességgel rendelkező aszfalt burkolatú üzemi út létesítése 3558 folyóméter hosszban, csatlakozva a Hódmezővásárhely irányába vezető ún. Bodzási úthoz. Az altalaj szivárgásgátlása céljából kiegészítő létesítményként 230 méter hosszban önszilárduló résfal is létesül, melynek mélysége 9 méter, a régi nyomócső töltéskezelésének környezetében pedig 12 méter. Az építés alatti esetleges belvízáttemelést ideiglenes provizórium biztosította.

A projekt fontosságát csak erősítették a bontási munkák során tapasztalt jelenségek.

A bontási munkálatok és a résfal építése során mind a korábbi hibás építési megoldásokra, mind az altalajban rejlő kockázatokra adódtak példák. A bontási terv készítésének alapját részben az ATIVIZIG nyilvántartási tervei képezték, de a bontási munkálatok kivitelezése

során több ponton is eltérés volt tapasztalható a korábbi nyilvántartási tervekhez képest. A vízoldali zsilipakna alapozására a nyilvántartási terven sematikus jelöléssel megtalálható volt, mely a bontási kivitelezés során láthatóvá vált, hogy ez az építéskori technológiai színvonalnak megfelelő módon fa cölöpsoros alapozást jelentett. A nyomócső bontása során viszont már jelentősebb eltérések voltak tapasztalhatók. A nyilvántartási terveken a nyomócső töltés alatti szakaszán nem volt jelölve semmilyen alapozás, viszont a bontáskor kiderült, hogy a nyomócső alatt egy terméskövekkel stabilizált, kvázi ágyazati réteg került kialakításra. Emellett a nyomócső fenékszintjén mindkét oldalon 1,0-1,5 méter szélességű vasbeton „talppal” került megépítésre, mely szintén nem volt jelölve a nyilvántartási terveken. Az alapozás ilyen módon történő kialakításának vélhetően építéstechnológiai okai lehettek, hiszen a töltés alatt levő folyós, iszapos homok altalajra kellett volna elhelyezni

A Körtvélyesi szivattyútelep 2018-ban

a nyomócsövet, így az építés előtt egy stabilizált ágyazatot alakítottak ki. Ez építéstechnológiai szempontból kedvező lehetett, viszont árvízvédelmi szempontból a nyomócső alá egy vízvezető réteg került a töltés teljes keresztmetszetében. A fentiek mellett a mentett oldalon levő gépház alépitményi bontásánál is láthatóvá vált, hogy a nadrágidomhoz csatlakozó nyomócső szakasz alatt szintén megtalálható mind a termésköves ágyazat, mind pedig a fa cölöpös alapozás. Emellett a gépház alépitménye körül az építéskor elhelyezett, betonozáshoz használt külső fa zsaluzat is feltárássra, majd elbontásra került. Magassági viszonyokat megvizsgálva a nyomócső alatti ágyazati rétegen átszivárgó víz a szivattyú gépház melletti lépcsőknél tudott kilépni a terepre, ez okozhatta a visszatérő módon jelentkező buzgárosodást az árvizek során. A mentett oldali keretelemes zárt csatornaszakasz bontása során szintén fény derült korábbi építéstechnológiai, kivitelezési hibákra. Kialakítását tekintve a keretelemek csak szorosan egymás mellé lettek helyezve építéskor, köztük a vízzárás, vízszigetelés nem volt megoldva. A teljes keretelemes csatornaszakasz terfil szövetréteggel volt körbevéve, hogy az anyag be-

Régi fa zsaluzat az elbontott szivattyútelep helyén

mosódást elkerüljék, viszont idővel ez a szövet sok helyen megsérült, vagy már eredetileg sem megfelelően lett terítve. A további bontási munkafolyamatok során a munkagödör alján több alkalommal, több különböző ponton és különböző intenzitással tapasztalható volt vízbeáramlás, mely egyértelműen homokos anyagbehordást is mutatott. A korábbi árvízi tapasztalatok is mutattak jelentősebb anyagbehordást a keretelemeken belül és ismerve a homokos altalaj viszonyokat, joggal merült fel a kérdés, hogy egyrészt ez a „homokolás” mely területekről hordhatta el az anyagot, másrészt egy mértékadó árvízi helyzetben ennek az intenzitása okozhatott volna-e kritikus helyzetet. A vízoldali résfal építésénél választ kaptunk kérdéseinkre. A régi mélyvezetésű (addigra már elbontott) nyomócső tengelyétől 10-12 méterre vélhetően egy nagyméretű kiüregelődést tárhatott fel a géplánc, melyet csak nagyon jelentős többletanyag bedolgozásával sikerült megszüntetni. Az üreg pontos helyzete nem ismert, viszont joggal feltételezhető, hogy a korábbi árvizek alkalmával a mentett oldali keretelemes zárt csatornaszakaszban tapasztalt anyagbehordás részben erről, az árvízvédelmi töltés alatti területről elragadott anyagból származhatott, igen komoly árvízi kockázatot okozva. A Körtvélyesi szivattyútelep átépítése kapcsán a töltés feltárással lehetőség nyílt a korábbi árvízi jelenségek okainak vizsgálatára. Fontos ugyanakkor, hogy olyan területekről – mint például a töltéstest meg nem bontott részei, az altalaj, stb. – is információt szerezzünk, melyeket kizárólag roncsolásmentesen tudunk megvizsgálni. Ilyen vizsgálatokat átfogó jelleggel a múltban is végzett a vízügyi ágazat, de a mai korszerűbb módszerekkel érdemes lenne ezeket ismételt elvégezni, esetleg célzottan koncentrálni a kritikusnak ítélt pontokra. 1970-től a 11.04. árvízvédelmi szakaszon az árvízi jelenségek miatt több esetben és számos módszerrel végeztek talajmechanikai vizsgálatokat. A vizsgálati módszerekkel az árvízvédelmi töltés, illetve annak vízoldali és mentett oldalának talajszerkezetére kerestek válaszokat, illetve arra vonatkozóan, hogy az árvízi jelenségek milyen okokból jelentkeztek a mentett oldalon, annak több kilométer

hosszú szakaszán. A VITUKI feltáró csoportja is több ízben végzett ezen a szakaszon részben geoelektromos, részben béléscsővezetett fúrásos feltárást. A béléscsővezetett fúrás segítségével volt kimutatható az agyagréteg alatti és feletti talajokban uralkodó víznyomások különbözősége. Érdekes tapasztalatot szolgáltatott az árvíz alatti geoelektromos szondázás, ami szerint az elfolyósodott „szikanyag” elektromos vezetőképessége igen nagy, a fémekéhez közelálló értékű. A korábban nem tapasztalt jelenség talajmechanikai, kolloidikai vizsgálata érdekében az árvizet követően megindított kutatómunka során 1971-72-ben két szelvényt 4-4 méter mélységű az MSZ 4880 szerinti fúrással, folyamatos

Szivattyútelep építés közben (2023)

Az új Körtvélyesi szivattyútelep (2024)

zavartalan mintavételezéssel, míg másik 4 szelvényben kisebb átmérőjű fúrással és rétegváltásonként zavart minták vételezésével tárták fel. Ezen túlmenően nyílt feltáró aknákat mélyítették 1 szelvényben. Emellett a BME Geotechnikai tanszék az általa kifejlesztett nyírószondával is végzett vizsgálatokat, ez utóbbiakat elsősorban az elfolyósodott talaj „in situ” nyírószilárdságának meghatározására. Az 1985. és 1986. években az ATLAS Tervező és Szolgáltató Kiszövetkezet végzett mérnökgeofizikai vizsgálatot. A horizontális elektromos szelvényezést /HESZ/ 25 méteres lépésközzel, 4 mélységi szintben, kb. 5 méteres behatolással végezte el. A mérések célja a védtöltés és a Tisza ősmeder keresztvezetési feltárása, valamint az altalaj rétegsorának megadása volt elsődleges köze-

lítésben geoelektromos mérésrel. A korábban kézzel szerkesztett geohidrologiai szelvényekre, fúrászelvényekre támaszkodhattunk, azonban ma már számítógépes szoftverek képesek 2D képkalkitók segítségével teljes felszín alatti képet létrehozni, amely a vízállás változása esetén a talajszelvényben bekövetkező változásokat is leköveti. A geoelektromos mérésekhez a felszín alatti tér elektromos tulajdonságainak térképezésére szolgáló módszerek tartoznak. A kőzetek, földtani képződmények elektromos fajlagos ellenállása több nagyságrendet foglal magába és típusonként nagyságrendileg karakterisztikus ellenállással jellemezhetőek, így annak mérése alapján megkülönböztethetővé válnak a felszín alatti szerkezetek, térrészek. A vizsgálatok során meg kell találni az kompromisszumot a vizsgálati terület nagysága és a felbontás részletessége között. Egy-egy árvízi jelenségekkel sűrűbben terhelt kritikus területen – pld. mint a Körtevényesi szivattyútelep környezetében a vízdali területeken – célszerűbb a részletesebb felbontással, de kisebb területet vizsgálni, míg egy hosszabb töltésszakasz általjának feltérképezése esetében a gyorsabb mérés érdekében kevésbé részletes felbontás is elég. A geoelektromos mérések során mért fajlagos ellenállási értékekből kellő sűrűségű geológiai szelvények alkothatók, melyekből aztán számítógépes eljárás segítségével akár 3D-s geológiai

modell is felépíthető. A fenti módszerek – anyagi erőforrások rendelkezésre állása esetén – már alkalmasak lehetnek arra, hogy egy esetleges árvíz után az anyagkihordással járó árvízi jelenségek okozta kiüregelődések kellő részletességgel feltérképezésre kerüljenek.

Bányai Máté – Kéri Brigitta

A dolgozat teljes terjedelemben megtekinthető a Magyar Hidrológiai Társaság 40. Országos Vándorgyűlések tanulmánykötetén belül.
https://www.hidrologia.hu/wp-content/uploads/2023/11/0102_banyai_mate.pdf

KÉRI Brigitta

árvízvédelmi referens,
 Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály
 2022 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik az Igazgatóság működési területének vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében
- ▶ gondoskodik a szakágazati munka keretéhez tartozó beruházási feladatok műszaki előkészítéséről, műszaki tervezéséről
- ▶ ellátja a beruházások szakági műszaki felügyeletét

Az új tiltó alapanyagának előkészítése

Tömörítés közben

Köszönet Berente Zoltán áldozatos munkájáért és a vele együttműködő munkatársak segítségével, különösen Fenyvesi Zsoltnak, Horváth Attilának és Patyik Péternek, valamint az FHSZ, MBSZ és a Szegedi Szakasztervezési és Építési Osztály vezetőitől kapott támogató hozzáállásért.

Új helyen az új tiltó

KOVÁCSNÉ Makai Tímea

területi műszaki referens,
 Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály

2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Újszegedi Vízügyi Történelmi Emlékhely gondnoki feladatait
- ▶ feladata a múzeumi gyűjtemény katalogizálása, érték- és állagmegőrzésének biztosítása, valamint kapcsolattartás az Országos Vízügyi Múzeummal
- ▶ fogadja a látogató csoportokat, szükség szerinti tárlatot vezet

Tiltó építés a Vízügyi Történelmi Emlékhelyen – szavak nélkül, képekben...

A régi tiltó bontás közben

Az alap kiásása

Duna Napot ünnepeltek a vízügyesek

A 2024-es seregszemlén, Szegeden találkoztak az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a Vízterv Environ Kft. és az ország 12 vízügyi igazgatóságának leglelkesebb és legsportosabb kollégái.

Láng István (OVF) átveszi karszalagját

A közös faültetés után a hagyományokhoz híven több sportágban is megmérették magukat a szakemberek. A foci, a röplabda és a kosárlabda mellett a vízi akadálypálya is komoly kihívásnak bizonyult. A jó hangulathoz hozzájárultak a koncertek, no és nem maradhattak el a finom falatok sem...

Dr. Kozák Péter (ATIVIZIG) nyitóbeszéd közben

Csoportkép faültetés után

ATIVIZIG röplabda csapat meccs közben

Frank Szabolcs kosárra dob

Vízi akadálypálya

ATIVIZIG - Environ labdarúgó mérkőzés

A főzőverseny zsűrije

The Heavy Gátör vízügyi rockzenekar koncertje

KOVÁCS Szilvia

PR referens, Titkárság
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi az Igazgatóság külső és belső kommunikációját
- ▶ ellátja, koordinálja az Igazgatóság projektjeinek kommunikációs tevékenységeit

Szakedolgozat beszámoló

2024. július 5-én fejeztem be tanulmányaimat a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Karán. Hosszú és küzdelmes évek voltak, melyek közül kiemelkedett a legutolsó szemeszter, a szakedolgozat írás és az államvizsga egyedi kihívásaival.

Adatgyűjtések, interjú egyeztetések sora, képek, diagrammok, ábrák szerkesztése, rendezése, konzultációk, valamint közel 80.000 karakter begépelése. A téma adott volt, nem is írhattam volna másról, mint Csongrádról és környékéről – hiszen itt élek, itt dolgozom –, vízügyes nyelven a 11.05. belvízvédelmi szakaszról.

A dolgozatomban kutatási témája, hogy miért öntözzük a legbelvízezebb területeket, mit tehetünk a környezetünk javításáért magánemberként, önkormányzati és térségi szinten. Egyre többen kutatnak ezekben a témákban, így könnyű volt társakat találni a gondolati szintű megoldások feltárásában. Utólagosan elmondhatom, hogy a dolgozatomban túl hosszú sikeredett, a magánemberi megoldásokat ki kellett szednem (konzulensi javaslatra).

Vizsgálataimban egy lefolyásmodell készítem tisztai vízbeeresztés elöntéseiről, statisztikai vizsgálatot végeztem a kis- és nagyvizek trendjének bemutatására, interjút készítettem neves hazai egyetemi oktatómmal és mezőgazdasági újtóval, vizsgáltam az öblözet kialakulásának múltját és jelenét. Kerestem már megvalósult, jól működő példákat, melyeket mi is alkalmazhatunk a vízviisszatartás, vízháztartás javítása érdekében, mint például:

- Vízviisszatartás csatornakerékben: Kiskunmajsza,
- Szűrkevíz hasznosítás: Ruzsa,
- Vizesélőhely kialakítás, rekonstrukció: Hollandia, Belgium,
- Mezőgazdasági szemléletváltás (Dr. Hetesi Zsolt),
- Töltésáthelyezés, hullámtér bővítés: Szolnok,
- Ökológiai vízpótlás: Bokrosi Sóstó,
- Tározási lehetőségek.

Készítettem javaslati tervet, melyen kijelöltem a beavatkozási lehetőségeket.

ÖSSZEFOGLALÓ DOLGOZATOMRÓL:

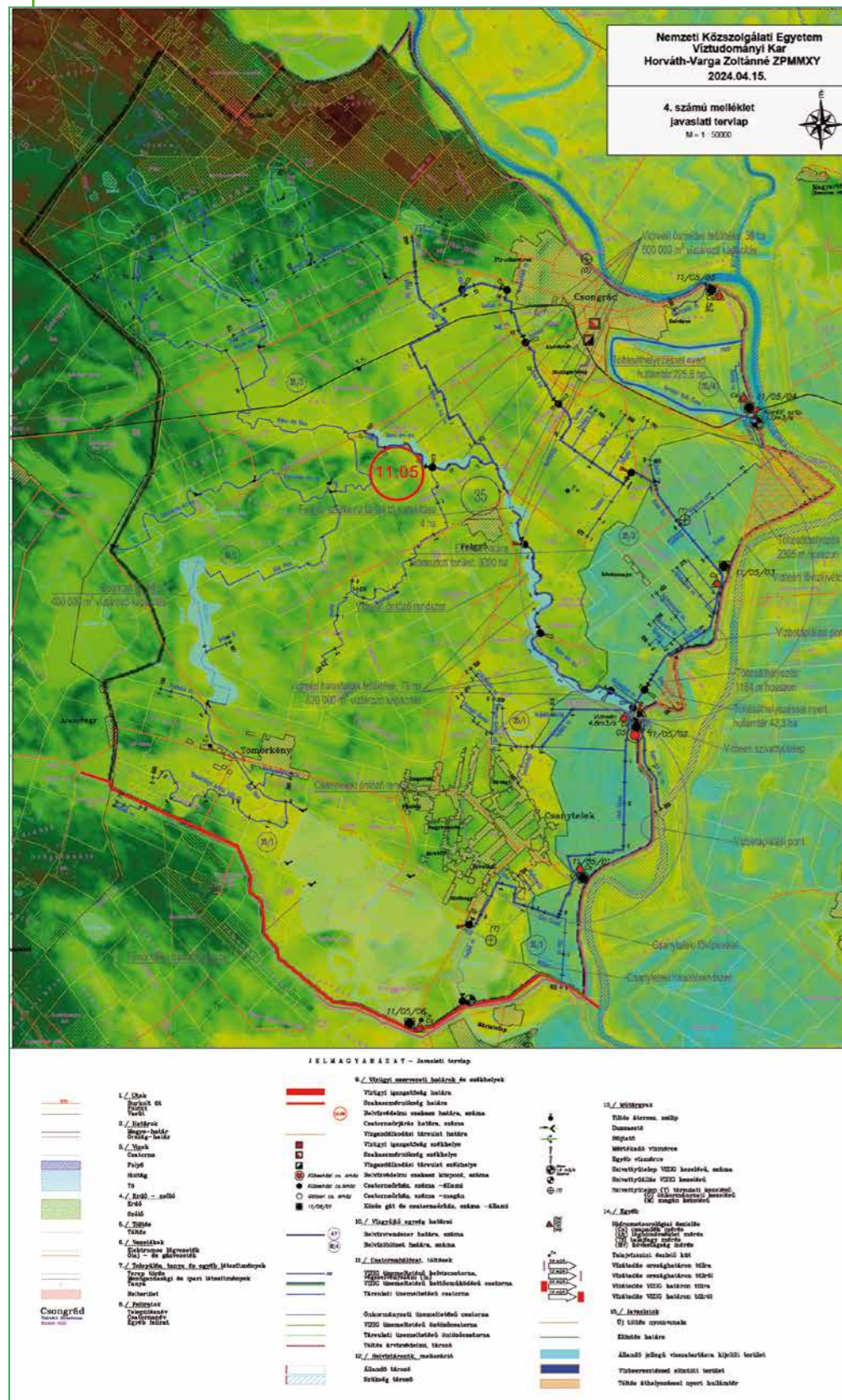
„A területen jelentkező aszály és káros belvízhelyzet váltakozása adott. Kialakulásuk és tartósságuk előrejelzését a tudomány mai ismeretei szerint nem tudjuk megmondani. Múltbéli perioditásukra ciklikusságot nem tudunk meghatározni. Annyi biztosan elmondható, hogy mindkét esetre fel kell készülnünk. Jelen állapot szerint a vízügyek eddig a belvízveszély megelőzésére és a kialakult káros események megoldására rendezkedtek be, vagyis vízvezető vízgazdálkodást folytatnak. Az utóbbi években tapasztalt aszályhelyzet megelőzésére, kezelésére most kell nagyon gondosan, átgondoltan terveket készíteni, melyek, mint a belvízvédelmi tervek, egy idő után, azokat mindig precízebb formálásával, megállják a helyüket. Dolgozatomban bemutattam az ATIVIZIG 11.05. belvízvédelmi öblözetét és felépítési rendszerét több aspektusból is. A tájhasználat változását térképlapok segítségével, a jelenlegi csatornahálózatot, a védett területeket, a helyi vízgazdálkodási tevékenységeket a munkahelyemen szerzett ismeretek és tapasztalatok alapján ismerttettem. A táj egyedi jellege a Körös-torolata – a Csongrád környékiek elnevezése szerint Körös-torok – kiemelkedő természeti érték, valamint turisztikai attrakció. Munkámban a Kónya-szék szikes pusztai egyediségét és a Labodári terület madárvédelmi értékeit is bemutattam.

Forráskutatásaim során különböző megoldásokat kerestem a globálisan megfogalmazott ideológiák helyi szinten való megvalósulására. A tudományos területeken kutató egyetemi tanárok, civil szervezetek és nemzetközi projektek eredményeit leírva próbáltam egy rendszerben megfogalmazni és összefoglalni a megvalósítható, elérhető megoldásokat.

Vizsgálataim során az egyetemi évek alatt szerzett ismeretek alapján, különböző tantárgyak oktatási anyagait használtam fel. A szakirányválasztást követően egyre több olyan tantárgy következett, mely nem csak tudásanyagot adott, hanem a szemléletformálásra is igyekezett hangsúlyt fektetni.

A zöldinfrastruktúra a legkisebb lakókörnyezet és a legnagyobb ökológiai egységek összekötője. Mai gyorsan változó világunkban fontos szerepe lett az egyének is a helyzetek kezelésében, nem várhatjuk a nagyobb szervezetektől, hogy megoldja a telken belüli problémáinkat. Viszont döntéseink befolyásolják nagyobb környezetünket, a szomszédságunkat, településünket, élőhelyünket.

A mai mezőgazdálkodás egy nagyon nehéz döntési helyzetben van. Ha folytatja a szokás-mód elvét, egy élettelen közegben, mesterségesen fenntartott körülmények között kell

képződés elősegítői, így nem kell az öntözővizet sok energia és földmunka árán a területre hozni. Hosszú távon viszont csak így lehet a mezőgazdasági termelést fenntartani.

Csak együttműködéssel sikerülhet megvalósítani nagyobb volumenű beruházást, odafigyeléssel menthető meg a mezőgazdasági termelés. A meglévő Uniós előírásokat, irányelveket helyi viszonylatokban is alkalmaznunk kell. A vízbázisok védelme és a vízmennyiségek hasznosítása is része a feladatunknak. Zöldinfrastruktúráról csakis víz jelenlétében beszélhetünk. A vizek jó állapota, természeti kincseink védelme mindannyiunknak közös érdeke. Így lehet jövőnk ezen az alföldi tájon.”

Köszönet Dr. Kozák Péternek, Pataki Dávidnak, Dési Gábornak, Mrekva Lászlónak, dr. Benyhe Balázsnak, dr. Liptay Zoltánnak, dr. Hetesi Zsoltnak, családomnak (a teljesség igénye nélkül).

gazdálkodni, mely idő és pénzrabló, nem hagy a következő generációknak csak kihasznált és elhasznált sivatagot. A szokásmód elvetésével, regeneratív földműveléssel megmenthetjük talajainkat, ezáltal lesz kenyerük a következő nemzedékeknek is, viszont a váltás nem egyszerű, szemléletmód váltást igényel, valamint a gépudvar megváltoztatásával jár. Hozzá kell tenni még a vizes élőhelyek és erdőterületek kialakítását is, melyek a talajélet, a csapadék-

HORVÁTH-VARGA Zoltánné

vízrendezési referens, Csongrádi Szakasz mérnökség 2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellenőrzi a vízrajzi észlelőhálózat üzemeltetését és adatszolgáltatását a szakasz mérnökség területén
- ▶ részt vesz a mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatok előkészítésében, tervezésében, végrehajtásában, elszámolásában

Megszépült a Dáli őrház

Az idei év rendkívül csapadékszegény időjárása miatt megnövekedett öntözésüzemeltetési feladatok mellett, nagyobb őrház karbantartási, felújítási munkálatokat csak a 11.07. árvízvédelmi szakasz Dáli gátórházán tudunk a saját „építő brigádunkkal” megvalósítani. Három évvel ezelőtt 10 cm-es homlokzati hőszigetelést, az idén pedig szint kaptak a falak, a lábazat. Elbontásra került a Sámson- Apátfalvi-Száraz-érre néző oldalon lévő, az épület felé lejtő régi, töredezett, bal esetveszélyes járda, valamint beton lépcső. Új beton járdát kapott ez a front és az új lépcső megvalósításán is dolgozunk. Nagyobb kihívást jelentett azonban, a tetőtéri ablakokat tartó tetőszerkezet, valamint annak falszerkezetének és

Tusoló gipszkartonozás előtt

...és utána

Dáli őrház a munkálatok előtt

...és utána

héjazatának teljes felújítása. A több mint 10 éve készült bitumenes zsindefedés ugyanis előregegedett, a szél megkezdte és minden nagyobb vihar alkalmával zsindefedéseket szakított le a tetőről, ezzel beázásokat okozva. Ezen tetősík alacsony hajlásszöge, illetve a további költségigényes beavatkozások elkerülése végett, új zsindefedés készítése mellett döntöttünk. Elbontásra került a régi, rosszul kivitelezett, szétázott külső lambéria borítás, helyette hőszigetelt szerkezet került kiépítésre a ház falszínével megegyező nemesvakolattal ellátva. Ki lettek cserélve az ablakok és természetesen minden korhadt faszervezet, sőt még ereszcatornát is kapott az új tető. Belülről, a felújított tetőszerkezet alatt található kis helyiségek (hivatali wc, tusoló, tároló) műanyag lambéria borítása is a kukában landolt, helyette gipszkarton burkolat készült, mely glettelés után festést kapott. Az építő brigád fáradhatatlan munkáját és a példamentő hozzáállását ezúton is köszönöm!

TÓTH Tímea

szakasz mérnök-helyettes, Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség

2005 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ külső szervezetek által végzett beruházási, fenntartási munkák koordinálása és szakmai ellenőrzése
- ▶ részt vesz az Igazgatóság mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatainak előkészítésében, végrehajtásában és elszámolásában, valamint az üzemeltetésben

Nyár, aszály, öntözünk és sétálunk...

A januárban beérkezett öntözési igények alapján elkészültek a mezőgazdasági vízszolgáltatási szerződések. 2024. március 7-én elkezdődött az idei öntözési idény a Szarvas-Kákai öntözőrendszerben, ahol 26 mezőgazdasági termelővel és 5 halastavi gazdálkodást folytató partnerrel kötöttünk szerződést. A Felső-Kurcai fővízkivételén április 4-én indultak a szivattyúk, így a Kurca-főcsatorna felső bögéjébe megérkezett a frissítés, a rendszer tisztítása a termálvizek után. A Kurca öntözőrendszerben az idén összesen 27 termelővel és 2 halastavi gazdálkodóval kötöttünk vízszolgáltatási szerződést.

Az idei nyáron többször volt II. és III. fokú hőségriadó a tartósan magas léghőmérséklet miatt. 2024 ezidáig rendkívül csapadékszegény volt, márciustól augusztusig csak 184 mm eső hullott a területünkre. Július 16-tól a súlyos aszályhelyzetre tekintettel szakasz mérnökségünk működési területén II. fokú vízhiánykezelési fokozat van érvényben. Az 1. sz. táblázatban, mely az öntözőrendszerekbe eladott vízmennyiségeket mutatja, jól látszik, hogy hónapról hónapra egyre több öntözővíz kiszolgáltatására volt szükség a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt. Partnereink többsége a terményének mentése miatt rákényszerült, hogy a vízjogi üzemeltetési engedélyben leköötött öntözővíz mennyiséget jelentősen túllépve, annak akár két-, háromszorosát is felhasználja. Miután a Kormány – május 24-től kezdődően – kihirdette a tartósan vízhiányos időszakot, újabb 12 partnerrel tudunk terménymentés céljából ún. RÖV szerződést kötni.

rendszer/hónap	Kurca öntözőrendszer		Szarvas-Kákai öntözőrendszer	
	öntözés	halastó	öntözés	halastó
március	40.845 m ³	3.010 m ³	207.854 m ³	168.148 m ³
április	122.396 m ³	36.032 m ³	921.049 m ³	223.416 m ³
május	114.213 m ³	47.354 m ³	1.035.433 m ³	291.754 m ³
június	197.937 m ³	71.824 m ³	1.468.429 m ³	321.719 m ³
július	247.474 m ³	180.929 m ³	2.687.646 m ³	224.852 m ³
augusztus	149.956 m ³	103.290 m ³	1.823.737 m ³	688.954 m ³
Összesen:	872.821 m ³	442.439 m ³	8.144.148 m ³	1.918.843 m ³

1. sz. táblázat: Az öntöző rendszerekben kiadott vízmennyiségek adatai

A Szentes és Környéke Vízgazdálkodási Társulat által 21 szerződés került megkötésre. Náluk is dübörög az öntözés, ahogy látni lehet az alábbi szolgáltatott vízmennyiségekből.

rendszer/hónap	Szentlászló szivattyútelep	K-29 fűrt	Nagytőkei öntözőrendszer	
			öntözés	halastó
március	224.640 m ³	545.263 m ³	190.872 m ³	142.560 m ³
április	439.200 m ³	873.858 m ³	338.400 m ³	203.040 m ³
május	705.600 m ³	1.281.349 m ³	296.928 m ³	259.200 m ³
június	960.480 m ³	1.564.139 m ³	345.600 m ³	116.640 m ³
július	1.889.280 m ³	2.653.688 m ³	741.148 m ³	383.400 m ³
augusztus	1.064.160 m ³	1.435.569 m ³	463.500 m ³	327.240 m ³
Összesen:	5.283.360 m ³	8.353.866 m ³	2.375.348 m ³	1.432.080 m ³

fotó: Gránicz Zoltán

Szentes belterületén, a Kurca-főcsatorna önkormányzat által bérelt partszakaszain két ütemben épült sétány. Tavaly ősszel az I. ütemben a 24+800-25+080 km szelvények (Ifjúsgági házi híd - Makai híd) között a bal parton kialakított új, térköburkolatú „Kurca sétány” készült el. A sétány mentén pihenőhelyeket alakítottak ki. A part mentén 26 horgász helyet, és a mozgássérültek részére is használható további 2 horgász helyet létesítettek.

A sétány mindkét végén erősített burkolat létesült, hogy havária helyzetben a VIZIG munkagépei károkozás nélkül tudjanak lejutni a hídszelvényekhez.

A Kurca-főcsatorna 25+080-25+536 km szelvényei közötti sétány már a II. ütemben épült. A munkákat 2023. szeptemberében kezdték el, teljes pompájában viszont csak 2024. áprilisában került átadásra. A 25+536 km szelvénynél lévő jobb oldali hídlábnál kialakítottak egy 20 m² nagyságú sólyázó helyet, ezzel is megkönnyítve számunkra a vízről történő fenntartási munkák elvégzését. A sétány teljes hosszában mindkét parton pihenőhelyek létesültek, a jobb parton a meglévő horgász helyek felújítására került

sor. A bal parton újonnan létesített sétány tervvilágítást kapott, a jobb parton poller (oszloplámpa) világítás épült, így éjjel teljes fényárban pompázik.

Az elmúlt időszak szakfelügyeleti tevékenységei közül kiemelnénk a Kunszentmárton térségében létesülő, tekintélyes méretű napelem park kivitelezési munkáit, melyek a va-gyonkezelésünkben lévő Jaksorparti csatorna 2+300-3+425 km szelvé-

fotó: Kovács Erika

nyét, valamint a Nagyjaksoréri csatorna 8+230 km szelvényét irányított fúrással keresztezi, továbbá a napelem park most épülő vagyonszámvetési kerítése párhuzamosan halad a Nagyjaksoréri csatorna 0+794-1+543 km szelvényei közötti csatornaszakasszal.

Szintén szakfelügyeletünk mellett zajlik Szentes térségében az országos gázvezeték hálózat részét képező, nagyméretű gázvezeték szakaszok rekonstrukciója is. A kivitelezési munkákat a Kurca-főcsatorna 20+072 km szelvényében irányított fúrással történt, ahogyan az Alsócsordajárás lecsapoló csatorna 2+397 km és az Alsócsordajárás öntözőcsatorna 2+437 km szelvényében is történni fog. Szeptemberben pedig az I. rendű árvédelmi töltés megbontása következik Sulymostón.

fotó: Kovács Erika

ROSKÓ Éva

vízrendezési referens,
Szentesi Szakasz mérnökség

2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik a gát- és csatornaöri állomány munkáinak irányításában, ellenőrzésében, a mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatokkal kapcsolatos munkavégzésben
- ▶ feladata az ISO minőségirányítási rendszerben rögzített járástervben meghatározott vízrajzi észlelések elvégzése

KOVÁCS Erika

vízhasznosítási referens,
Szentesi Szakasz mérnökség

2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ vezeti a vízjogi engedélyek nyilvántartását és elvégzi azok folyamatos aktualizálását
- ▶ közreműködik és ellenőrzi a mezőgazdasági vízhasznosítás keretében a csatornaöri és vízőri állomány feladatait
- ▶ ellátja a szervezeti egységénél a belső kontroll-rendszer működtetésével kapcsolatos feladatokat

Ismertető az új felügyeleti minisztériumról

A Magyar Közlöny 2024. július 2-ai 72. számában megjelent a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet módosításáról szóló 172/2024. (VII. 2.) Korm. rendelet, melynek alapján 2024. augusztus 1. napjával a vízügyi igazgatási szervek irányítását az Energiaügyi Minisztérium látja el. (Korábban, 2012. január 1-től a vízügyi igazgatási szervek irányítását a belügyminiszter látta el.)

A rendelet a belügyminiszter vízgazdálkodással, vízvédélemmel, vízügyi igazgatási szervek irányításával kapcsolatos feladatait az energiaügyi miniszter feladatai közé rendeli (hatályon kívül helyezve a belügyminiszter ezirányú feladatait).

Az Energiaügyi Minisztérium 2022. december 1-jétől jött létre. A minisztérium az energiapolitika egységes irányításáért felel, és az Energiahivatal hatásköreinek többségét is átvette. Ezen feladatköre mellett a minisztérium felelős a bányászati ügyekért, a környezetvédelemért, a körforgásos gazdaságra történő átállásért és a termékértéklánc-felügyeletért, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási és hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díj megállapításáért, a hulladékgazdálkodásért, valamint annak felügyeletéért, továbbá a körforgásos gazdasághoz és a hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódóan a fenntartható fejlődési feladatok összehangolásáért.

Az energiaügyi miniszter a vízügyi ágazatot érintően a Kormány

- a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivétel biztosító vízilétesítmény engedélyezését kivéve a vízgazdálkodásért,
- a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivétel biztosító vízilétesítmény engedélyezését kivéve a vízvédélemért,
- vízügyi igazgatási szervek irányításáért,
- víziközmű-szolgáltatásért,
- nemzeti közszolgáltatásokért felelős tagja.

A fenti változás miatt módosult a jogállásunkat megállapító „a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről” szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet is, valamint a vízügyi igazgatóságok kikerültek számos, a korábban a tevékenységünket, működésünket szabályozó BM utasítás személyi hatálya alól. (2024. augusztus 8-án megjelent az egyes belügyi tárgyú miniszteri utasítások módosításáról szóló 16/2024. (VIII. 8.) BM utasítás, amely a hivatkozott módosításokon túl, 2024. augusztus 9-ével hatályon kívül helyezte a vízkárelhárítás

országos irányításának szervezeti és működési szabályzatáról szóló 7/2012. (II. 10.) BM utasítást; a vízügyi ágazatban foglalkoztatott ruházati szabályzatáról szóló 10/2013. (IV. 11.) BM utasítást; valamint a vízügyi igazgatási szervek jégtörő hajóparkjának üzemeltetéséről szóló 24/2012. (V. 31.) BM utasítást.)

Az irányító minisztérium változásának következtében, 2024. augusztus 1-el hatályba lépett Igazgatóságunk módosított Alapító Okirata.

Ugyancsak 2024. augusztus 1-el módosult az Energiaügyi Minisztérium (továbbiakban: minisztérium) 1/2022. (XII. 30.) EM utasítással kiadott Szervezeti és Működési Szabályzata. (Ezen dátummal egyidejűleg a vízügyi igazgatási szervek irányításával kapcsolatos rendelkezések kikerültek a Belügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatából).

A minisztériumon belül létrejött a vízgazdálkodásért felelős államtitkárság (vezetője: V. Németh Zsolt vízgazdálkodásért felelős államtitkár), valamint a vízgazdálkodásért felelős helyettes államtitkárság (vezetője: Rents Tamás vízgazdálkodásért felelős helyettes államtitkár).

A vízgazdálkodásért felelős államtitkár által irányított szervezeti egységek a Vízgazdálkodásért Felelős Államtitkári Kabinet (amely segíti a vízgazdálkodásért felelős államtitkár jogszabályban és közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott tevékenységének az ellátását), valamint a Vízgazdálkodásért Felelős Államtitkári Titkárság (segíti a vízgazdálkodásért felelős államtitkár kabinetfőnöke tevékenységének az ellátását, ennek keretében ellátja a titkársági feladatokat).

A Vízgazdálkodásért felelős helyettes államtitkár által irányított szervezeti egységek:

1. Vízgazdálkodásért Felelős Helyettes Államtitkári Titkárság
2. Víziközmű és Települési Csapadékvíz-gazdálkodási Főosztály
  - 2.1. Víziközmű Műszaki Osztály
3. Vízgazdálkodási Támogatáskoordinációs Főosztály
  - 3.1. Vízgazdálkodási Támogatási és Pénzügyi Osztály
  - 3.2. Vízgazdálkodási Kiemelt Projekt Osztály
4. Területi Vízgazdálkodási Főosztály
  - 4.1. Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály
  - 4.2. Vízkárelhárítási Osztály
5. Vízgazdálkodási Szabályozási Főosztály
  - 5.1. Vízgazdálkodási Jogi Osztály

A vízügyi igazgatóságok középírányító szerve

továbbra is az Országos Vízügyi Főigazgatóság, mely gyakorolja az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben megjelölt egyes irányítási hatásköröket, melyekre tekintettel a

vízügyi igazgatóságok ügyvezetési jellegű feladatai vonatkozásában teljes körű ellenőrzési jogokkal rendelkezik.

BORZA Tibor

műszaki igazgató-helyettes,
Titkárság

2000 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- ▶ irányítja az Igazgatóság vízgazdálkodási szakágazati működését
- ▶ védekezés idején központi védelemvezető-helyettes

dr. CSALA Éva

osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály

2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- ▶ irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktatóhivatali tevékenységet

Üzemirányítási tapasztalatcserék

Igazgatóságunk működési területén jelentős csapadékvízvezetési fejlesztések tervezése és megvalósítása van folyamatban. Ennek keretében több új szivattyútelep, nyomócső, tározó és elvezetőcsatorna létesül. Ezek üzemirányítási feladatainak hatékony végrehajtása példanélküli eddigi gyakorlatunkban. Habár az üzemirányítás elemi feltételei eddig is biztosítottak voltak, azonban nagyobb területre kiterjedően ilyen jellegű tevékenység nem került végrehajtásra.

Napjainkban az üzemirányítás és az automatizálás a vízgazdálkodás számos területén létjogosultsággal rendelkezik és a napi gyakorlatban alkalmazásra került. Támazkodva a jó együttműködési tapasztalatainkra meghívást kaptunk a BÁCSVÍZ Zrt. és az ALFÖLDVÍZ Zrt. üzemirányítási rendszereinek megismerésére.

Június 18-án Kecskeméten Kurdi Viktor vezérigazgató úr és szakmai csapata mutatta be számunkra a BÁCSVÍZ Zrt. által alkalmazott üzemirányítási rendszert. A rendkívül szerteágazó ismeretből megismerhettük a rendszerük fejlesztésének főbb mérföldköveit, a rendszer felépítésének logikai hátterét, az alkalmazott informatikai megoldásokat. A beszámoló kitért az üzemirányítási rendszer működtetésének anyagi és humán erőforrás igényeire is.

A további szakmai tapasztalatok megismerése érdekében Békéscsabára vettük az irányt június 27-én, ahol Fazekas Zoltán műszaki vezérigazgató-helyettes segítségével ismerhettük meg

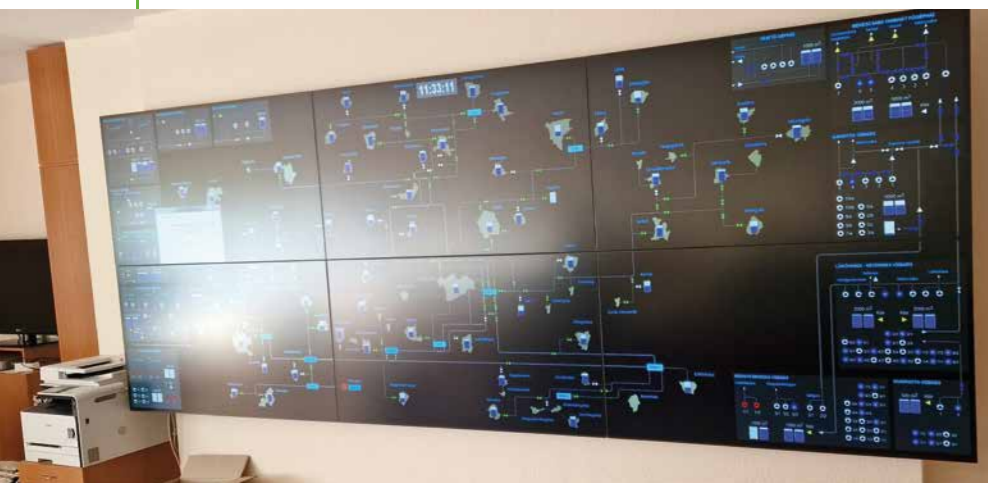
az ALFÖLDVÍZ Zrt. üzemirányítási tapasztalatait. A szervezet hibrid szerkezetű rendszert fejlesztett és a kiterjedt szolgáltatási területtel kapcsolatosan többféle lokális üzemirányítási

A BÁCSVÍZ Zrt. üzemirányítási központjában

Tapasztalatcsere az ALFÖLDVÍZ Zrt. központjában

Az ALFÖLDVÍZ Zrt. üzemirányítási felülete

rendszer integrálását hajtotta végre. Hasznos és érdekes információkat kaptunk az ilyen jellegű rendszerek fejlesztési nehézségeiről és az optimális üzemeltetési feltételekről.

A tapasztalatcserék során megosztott információk rendkívül hasznosak lesznek az ATIVIZIG üzemirányítási fejlesztéseinek megvalósítása során.

Dr. Kozák Péter

Hidrológiai összefoglaló a 2024.06.01. – 2024.08.31. közötti időszakról

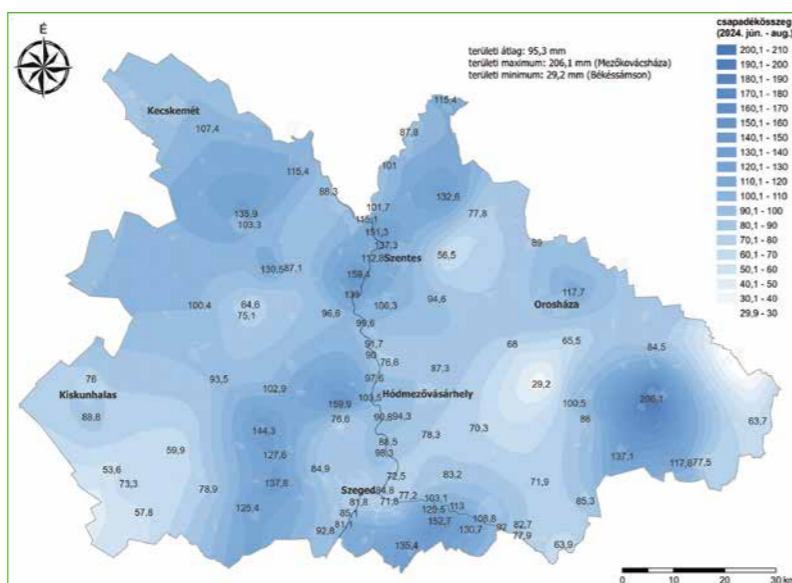
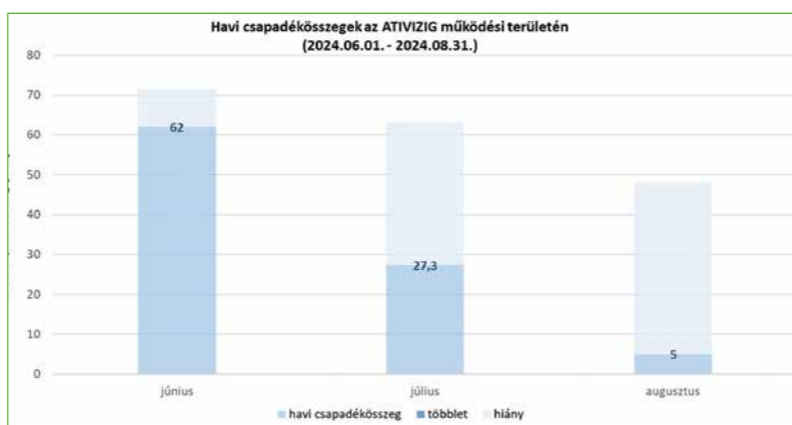
CSAPADÉK

A nyári évszak 2024-ben az éghajlatváltozási tendenciákat követve ismét forró és az átlagosnál jóval szárazabb volt az ATIVIZIG működési területén. A három hónapos csapadékösszeg mindössze 95,3 mm volt, szemben a 182,9 mm-es sokéves átlaggal. A legtöbb csapadék Mezőkvácssházán hullott (206,9 mm), míg a legszárazabb terület érdekes módon a hozzá közel eső Békéssámson térsége volt, ahol mindössze 29,2 mm csapadékot észleltek a három hónap alatt. Az idei nyár során az idő előrehaladtával a csapadéértékek mennyiségbeli fokozott csökkenése volt jellemző.

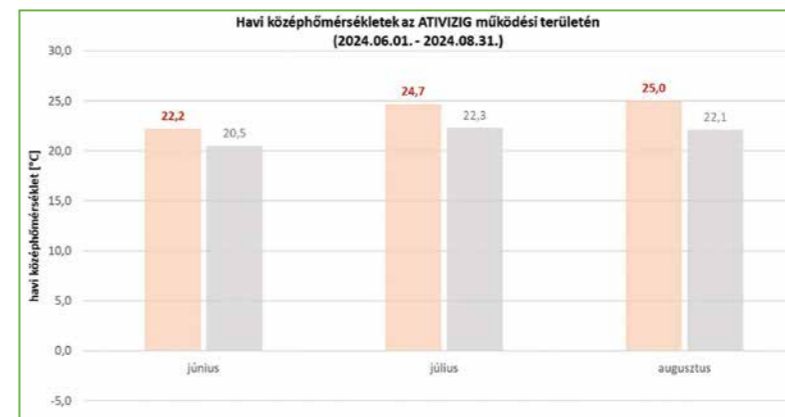
Júniusban a havi csapadékösszeg (62 mm) kismértékben (13%-kal) elmaradt a sokéves átlagtól. A hónap során a legtöbb csapadék Mezőkvácssháza környékén hullott, összesen 164,3 mm. A legkisebb csapadékmennyiséget ugyanakkor Békéssámsonon rögzítettük, összesen 14,9 mm-t.

A júliusi csapadékösszeg (27,3 mm) már 57%-kal kevesebbnek mutatkozott a sokéves átlagnál. Számottevő csapadék elsősorban Mórahalom-Szentos vonalában fordult elő. A működési területen Sándorfalván regisztráltuk legnagyobb csapadékot, 89,8 mm-t.

A kedvezőtlen időjárási helyzet tovább fokozódott augusztusban, amikor is a hónapra jellemző átlagos csapadékmennyiségnek mind-

össze a 10%-át regisztráltuk. A legtöbb csapadékot Tótkomlóson észleltük, összesen 34,1 mm-t, amelynek nagyrésze egyetlen napon hullott.

Augusztusban a legszárazabb terület a Tisza jobb partja, illetve Hódmezővásárhely térsége volt, ahol a csapadék havi összege csak foltokban haladta meg az 1 mm-t.

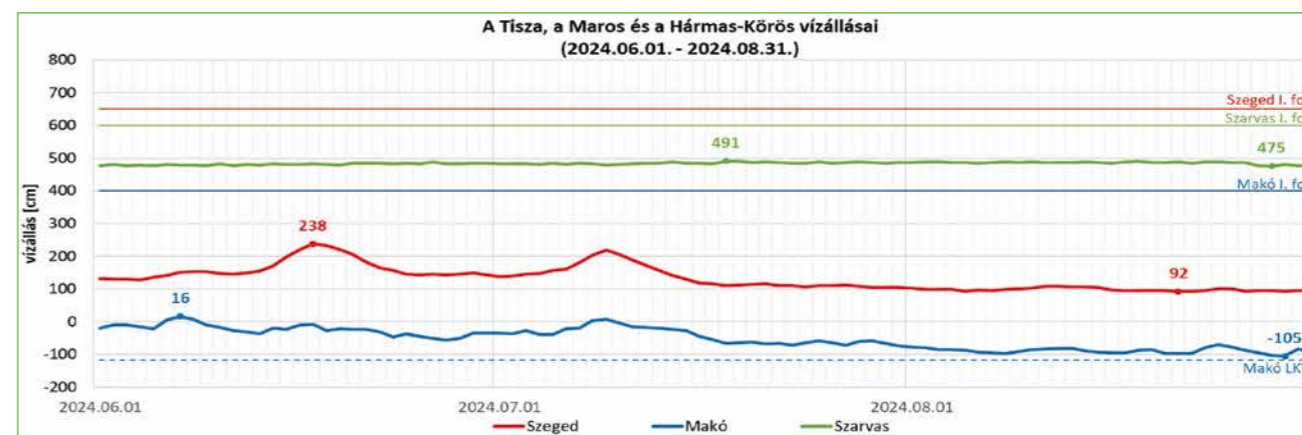
LÉGHŐMÉRSÉKLET

A nyár során fokozódó szárazság egyre erősödő hőséggel párosult. A nyári hónapok középhőmérséklete rendre meghaladta a 30 éves átlagokat.

Júniusban a havi középhőmérséklet 22,2°C volt az ATIVIZIG működési területén, ami 1,7°C-kal haladja meg a sokéves átlagot. A legmagasabb hőmérsékletet Deszken regisztráltuk, ahol június 22-én 36,4°C volt a napi maximum. A nyár leghidegebb hőmérsékletét június 15-én regisztráltuk, Ruzsa állomáson 7,4°C volt a reggeli hőmérséklet.

A júliusi havi középhőmérséklet már 24,7°C-nak adódott, ami 2,4°C-kal magasabb, mint az átlagos érték. Július 16-án a Nagybánhegyesen üzemelő léghőmérséklet mérő 40,7°C-ot mért, ami a működési területen regisztrált legmagasabb hőmérséklet volt a nyár folyamán. A hőség időbeni elhúzódását mutatja, hogy a működési területre számítva a hónap során előforduló hőségnapok (Tmax ≥ 30°C) száma 20 db.

Augusztusban a havi középhőmérséklet 25,0°C volt, ami 2,9°C-kal több, mint az ilyenkor megszokott. A legmagasabb napi léghőmérsékletet a Mindszenti regisztráló mérte, augusztus 14-én 39,2°C volt a napi maximum. Augusztusban

a hőségnapok száma már 24 nap volt a hónap során.

FOLYÓK VÍZJÁRÁSA

Fő folyóink vízállása a nyári hónapokban jelentősen elmaradt a sokéves átlagos értékektől.

A Tisza vízállása a szegedi regisztráló adatsora alapján 92 és 238 cm között változott. Szegednél a folyó vízszintje a három hónap során összesen 4 napon keresztül haladta meg a sokéves átlagot, az időszak legnagyobb részében pedig átlagosan 150 cm-rel az alatt maradt. A június-július során érkező árhullámok idején a folyó vízhozama Szegednél még 300-800 m³/s volt, de augusztusban mindössze 146-256 m³/s között változott.

A Maros makói szelvényében is a száraz időjárásnak megfelelő alacsony vízállások voltak jellemzőek. Ezen az állomáshelyen a teljes időszakban a sokéves átlagnál alacsonyabb vízállást regisztráltunk. A legmagasabb vízállás június elején is már mindössze 16 cm volt, de a folyó vízszintje augusztus végére az LKV (-117 cm) közelébe süllyedt. A legkisebb vízállást augusztus 29-én regisztráltuk (-105 cm). A folyó vízhozama Makónál a nyár első felében 100 m³/s körül alakult, de augusztus során többször is 50 m³/s alá csökkent.

A Hármas-Körös duzzasztott vízterében a száraz időjárásra való tekintettel az átlagosnál magasabb vízszintet tartottak a KÖTIVIZIG munkatársai. A folyó vízállása Szarvasnál 475 és 491 cm között ingadozott az időszak során. A kunszentmártoni állomás adatai alapján a víz megtartása nagyon is indokolt volt, a folyó vízhozama egyetlen napon haladta meg az 50 m³/s-ot, a legkisebb vízhozam augusztus 2-án 15,9 m³/s volt.

TALAJNEDEVSÉG

A száraz és meleg időjárás következtében már tavasz végére jelentősen lecsökkent a talaj nedvességtartalma. Az ATIVIZIG működési te-

Bemutatkozik a Közfoglalkoztatási Önálló Csoport

A közfoglalkoztatás, mint munkaforma, igen régóta jelen van Magyarországon. Első említése igaz, akkor még meglehetősen sajtóságosan értelmezve, de 1767-re datálódik. A mai értelemben 1996 óta van jelen az életünkben, ám szélesebb körben, csak a 2011-ben bekövetkezett törvénymódosítás után kezdett elterjedni, amikor is egységes szerkezetbe foglalták az addigi szerteágazó tevékenységeket. Pontosabban definiálták a közfoglalkoztatók és a programokban foglalkoztatható munkavállalók körét, valamint az elvégzendő munkafeladatokat is. E szabályozásban elsődleges prioritásként az ár- és belvízvédelmi rendszerek helyreállítási és fenntartási munkáit, a közúthálózat karbantartását, környezetvédelmi munkákat, valamint kulturális, és szociális közfeladatok segítését jelölték ki. Ekkortól kapcsolódott be Igazgatóságunk is a közfoglalkoztatásba, hiszen a kijelölt célok között épp a vízügyi ágazat munkafolyamatai szerepeltek kiemelt helyen. Az időközben sorra megszűnő vízi társulatoktól jelentős mennyiségű csatornahálózat került az igazgatóságunk kezelésébe, de ehhez sem megfelelő nagyságú forrás, sem elegendő közalkalmazotti munkavállalói létszám nem állt rendelkezésre. Kizárólag jelentős közfoglalkoztatotti létszámmal voltunk képesek az ár- és belvízvédelmi csatornarendszereinken jelentkező megnövekedett feladatainkat ellátni. Újabb előírás-ként jelentkezett az évi ötszöri kaszálás, amivel a népegészségügyi szempontból kiemelt jelentőségű parlagfűirtás kötelezettségét kell teljesítenünk. Napjainkban pedig az öntözés ró jelentős feladatokat a munkavállalóinkra, ezen feladatok sikeres teljesítésében is jelentős szerep hárul a közfoglalkoztatotti állományra. Mindemellett a közfoglalkoztatás keretein belül dolgoznak munkavállalók a közigazgatási osztály kötelékében, és részt vesznek munkavállalók adminisztratív feladatok teljesítésében is. A szakmunkás végzettségűek szaktudására több helyen számítunk, a létesítményeink üzemeltetési, takarítási és őrzés-védelmi feladatainak teljesítésében is alkalmazunk közfoglalkoztatott munkavállalókat.

Eleinte a szakaszok önállóan intézték a közfoglalkoztatási ügyeket, de egy idő után, a hatalmasra duzzadt létszám miatt indokoltá vált egy önálló csoport felállítása, a megnövekedett feladatok ellátására. Megalakulásakor négy fővel kezdte meg a csoport az önálló munkát, ma három fő végzi a „közfogis” feladatokat. Az elmúlt évtized közepén nem ritkán 2000 fő felett járt a programokban a közfoglalkoztatotti létszám. Mára ez jelentősen visszaesett. Ezt egyfelől sikernek is felfoghatjuk, hisz a közfoglalkoztatás alapvető célja a kijelölt feladatok sikeres teljesítésén túl

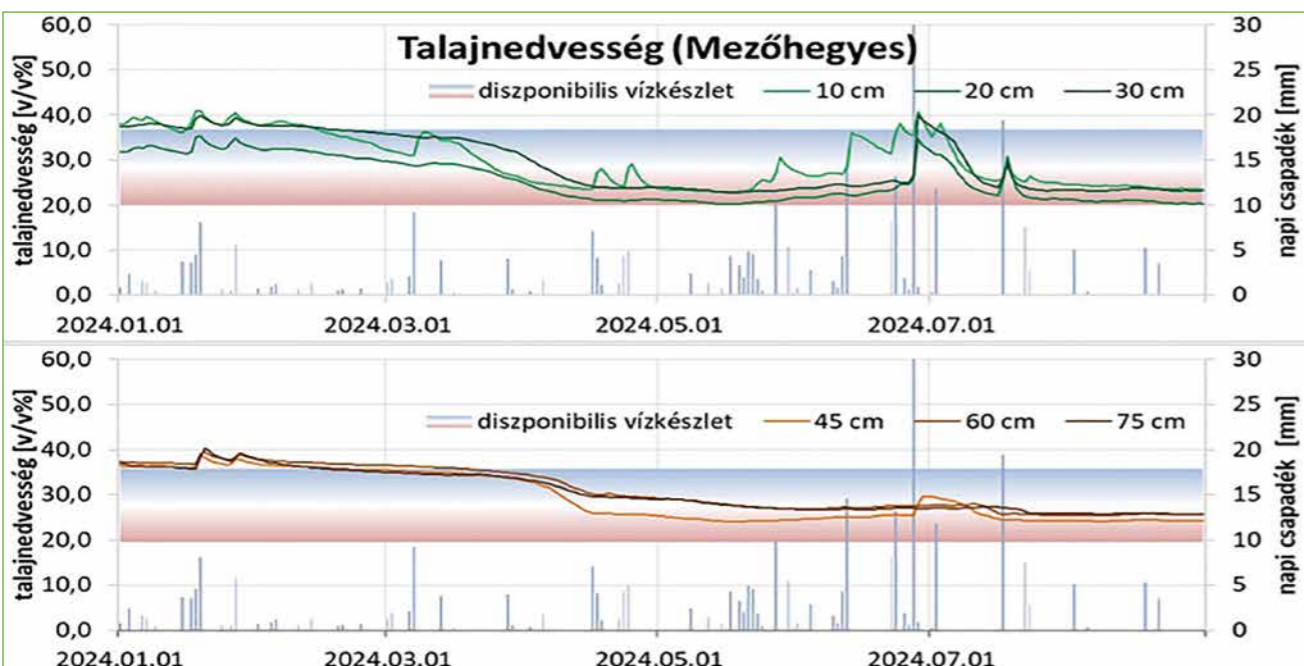
mégis csak az, hogy a munkavállalókat visszavezessük az elsődleges munkaerő piacra. Számosan a különféle képzéseink és tanfolyamaink sikeres elvégzése nyomán találtak munkát a munkaerő piacon. Másfelől jelentős azon munkavállalóink száma is, akik rátermettségüket és hozzáértésüket bizonyítva kerültek felvételre az igazgatóságunk közalkalmazotti állományába. Talán kevesen gondolnák, de jelenleg az igazgatóságunk közalkalmazottjainak csaknem az egynegyede a közfoglalkoztatási programokból érkezett.

Ezek a közfoglalkoztatási programok, mint egy „inkubátor”, úgy működtek a toborzás és kiválasztás szempontjából. A közfoglalkoztatási programok ideje rendszerint minimum félév, de jellemzően inkább egy éves kifizetésűek. Ez alatt az idő alatt pedig lehetőség nyílt a munkavállalónak is megismerni a rá váró kihívásokat, és a vezetők is meggyőződhetek arról, valóban az elvárt tudással és képességgel, és megfelelő attitűddel rendelkező embert találtak meg. Sőt bizonyos tudásbeli hiányosságok felszámolására is lehetőséget biztosított ez az „inkubátor” állapot, a közfoglalkoztatottnak gyakorlatilag alkalma nyílt beletanulni az adott munkakörbe.

A fenti szemlélet nyomán a kialakult toborzási, kiválasztási módszer létjogosultsága megkérdőjelezhetetlenné vált, kijelenthetjük, a közfoglalkoztatott dolgozók adott álláshelyre történő helyezése tudatos és átgondolt HR-es tevékenység eredménye. Az igaz, hogy gyakorlatilag minden a Kormányhivatal által kiközvetített álláskereső kötelesek vagyunk felvenni, akik az alkalmassági vizsgálatokon megfelelték, ez sokszor bizony elképesztő, olykor mulatságos helyzeteket is szült. Az egyik felvételiző, amíg az általa bemutatott orvosi papírjait adminisztráltam, hogy miért is nem alkalmas ő semmilyen munkavégzésre, közben nagyon is életrevalóan egy szemvillantás alatt összegyűjtötte az irodai kukából a reggeli kávé és energiatalós fémdobozokat. Biztos, ami biztos, kifelé a bejárat kapuig kísértem, mert élen érdeklődött az emeleti kerengőn biztonsági okokból felszerelt védőháló iránt is.

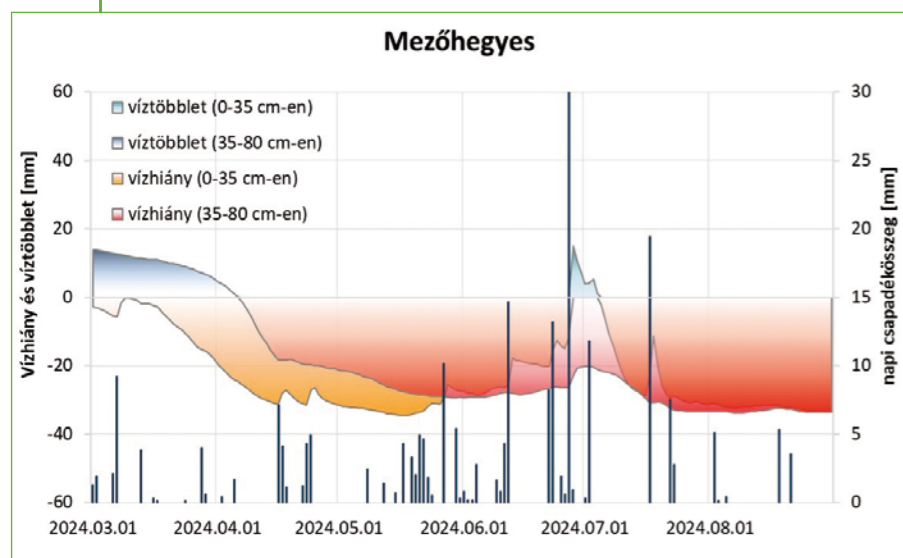
A vezetők, egy idő után felismerték ennek az „inkubátor” státuszának a hasznosságát, és tudatosan kértek bizonyos pozíciókra megfelelő belépő kompetenciákkal rendelkező munkavállalókat.

Az Igazgatóság két nagy munkakör csoportban profitált ezen a módon. A mezőgazdasági területek öntözésének felfuttatása kiemelt kormányzati elvárás, ehhez anyagi erőforrást és létszámkeretet is kapott az Igazgatóság, így a

rületén üzemelő talajnedvesség megfigyelő állomások adatai alapján nyár elején a talaj felső rétegeinek (0-30 cm) víztartalma már csaknem a

mutattak. A Tisza és a Maros folyók 40-50-km-es vonzáskörzetében a terepszint alatt 2-3 méteres talajvízállások voltak a jellemzőek, míg a vízfolyásoktól távolabb eső területeken 4-5 méterrel a terepszint alatt helyezkedett el a talajvíztükör. A sokéves átlaghoz (1991-2020) viszonyítva 50-100 cm-rel alacsonyabban húzódott a talajvízszint a Tisza mentén, Kecskemét környékén, illetve Orosháza és Mezőhegyes körzetében. Működési területünk legnagyobb részén augusztus végére a sokéves átlaghoz képest 1-2 m-rel alacsonyabb talajvízállások alakultak ki. A legmélyebben elhelyezkedő talajvízszint és a legnagyobb eltérés a sokéves átlagtól Kiskunmajsa és Kunszentmárton környékén volt regisztrálva. Ezek a területek a talajvízszint 6-7 méterrel a terepszint alatt húzódott, 3 méterrel alacsonyabban, mint az ilyenkor jellemző vízszint.

holtvíztartalom szintjéig száradt. A június közepi csapadékos időszak során a felső réteg még számottevően visszatöltődött, de a csapadék az alsó (30-75 cm) rétegekig nem jutott le, ott nem tudott készlet felhalmozódni. A júniusban a talajba szivárgó vízkészlet nagyjából július első hetéig tartott ki, ekkorra újra holtvíztartalomhoz közeli állapot alakult ki. Az alsó rétegek víztartalma a nyár folyamán már nem változott számottevően, de eleve alacsony (50% alatti) telítettséggel rendelkeztek. Nyár végére a talaj nedvességtartalma (0-75 cm) jellemzően 0-20% között alakult (a hasznosítható vízkészlet %-ában kifejezve).

TALAJVÍZJÁRÁS

A nyári időszakban igazgatóságunk működési területén a talajvízszintek csökkenő trendet

dr. BENYHE Balázs

monitoring referens,
Vízrajzi és Adattári Osztály
2012 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik a nemzetközi közös vízhozammérések végrehajtásában, illetve szükség szerint a nagyobb létszámot igénylő vízrajzi mérésekben, a mérési eredmények kiszámításában
- ▶ koordinálja az Igazgatóság térinformatikai adatainak karbantartását, publikálását
- ▶ ellátja a vízkészletekkel való gazdálkodást megalapozó kutatás-fejlesztési (K+F) stratégiai alkotási tevékenységet

közfoglalkoztatott fizikai állomány köréből jelentős számú szakmunkást tudunk integrálni szivattyútelepi gépész és a gát- és csatorna-őr munkakörök tekintetében. A másik kiemelt munkakörcsoportot a mérnöki gárda jelenti, akik kulcsfontosságúak mind a tervezői munkák, mind pedig az ár és belvízvédekezés, valamint a vízminőség kárelhárítás vezénylése kapcsán, illetve számtalan vízrajzi és egyéb monitoring tevékenységek esetében. Itt nagyon komoly gondokkal szembesül a szervezetünk évről-évre.

Egyrészt a gazdaság más területeiről jelentős „agyelszívás” tapasztalható, mert költségvetési szerv lévén nem tudunk a versenyszféra béreire rálicitálni. Másrészt pár éve léket kapott a jó gyakorlatunk, az „inkubátor” programunk, mert a Kormányhivatalnak rendeletileg megtiltották felsőfokú végzettségű álláskeresők kiközvetítését a vízügyi ágazatba. Ezzel sajnos megszűnt az a lehetőség is, hogy az NKE Víztudományi Karán frissen végzett mérnököket addig foglalkoztassunk közfoglalkoztatási munkakörben, amíg az adott feladatba beletanulnak, s szabad státusz nyílik a közalkalmazotti foglalkoztathatóságuk tekintetében. A megfelelő számú és tudású mérnöki gárda pedig a szervezet számára létfontosságú, mert sikeres védekezési feladatokat nélkülük nem lehet levezényelni. HR-es szempontból ez a legnagyobb kihívás jelenleg az Igazgatóságunk életében, s ehhez új módszerek és más személet kell, s más gyakorlati megvalósítás szükségeltetik.

Másfelől a drasztikus létszámcsökkenés ellenére az elvégzendő alapfeladataink nem lettek kevesebbek. A közfoglalkoztatási programok keretei között beszerezhető gépek használatával enyhíteni tudunk ugyan a gondjainkon, de a létszámhiányból fakadóan egyre kritikusabb, hogy megfelelően helyt tudjunk állni a csatorna-fenntartás és a parlagrafűmentesítés teljesítését illetően. A munkaerő piaci trendeket figyelembe véve a közfoglalkoztatásban ugyan volumenében egyre csökkenő, de további fluktuációra lehet számítani, ezért az alapfeladataink sikeres teljesítése érdekében korszerű célgépek beszerzése és üzemeltetése elkerülhetetlenné válik. Komoly

Magyar és szerb vízrajzi szakértők találkozója

2024. június 3-4. között, Szegeden tartotta soron következő találkozóját a Magyar-Szerb Vízügyi Bizottság Fenntartható Vízgazdálkodási Albizottságának hidrológiai munkacsoportja.

Az általában évi rendszerességgel megtartott esemény elsődleges célja a két ország közös

problémát jelent az a tény is, hogy a jelenlegi közfoglalkoztatotti állomány csaknem egyharmada már túl van a tíz éves foglalkoztathatósági limiten. Jelenleg ez a szabály a veszélyhelyzeti állapot bevezetése óta felfüggesztésre került, de annak megszüntetésével, amennyiben ebben változás nem lesz, az azonnali jelentős létszámvesztést fog eredményezni. Erre kevés ráhatásunk van, de jeleztük a kormányhivatal felé, hogy ez alapjaiban rengetti meg a jelenlegi közfoglalkoztatást, s mindenképp megoldást kell találni a kialakult helyzetre, hogy ne kerüljenek méltánytalan helyzetbe a közfoglalkoztatott munkavállalóink. A problémák felvetésének remek szócsöve az évenként megrendezett országos közfoglalkoztatási konferencia is, amelynek néhány éve házigazdája is voltunk, s ugyan a pandémia alatt, mint oly sok más személyes találkozási lehetőség, ez is háttérbe szorult, de mindenképp jó lehetőségnek tartjuk, hogy a létező gondjainkat közösen átbeszélhetjük, s ahol modell értékű jó gyakorlattal találkozunk, azt mi is integrálni tudjuk a saját munkafolyamatainkba.

Azt tudjuk, hogy olykor nemcsak jól elvégzett munkát és megoldott feladatot jelent a közfoglalkoztatotti munkaerő vezénylése, de rengeteg konfliktust is szül, amelynek mindennapi kezelése fárasztó tud lenni. Amennyiben ebben bármilyen segítségre, támogatásra szorultok, számíthatok ránk, keressetek bennünket bizalommal!

MAGONY István

**közfoglalkoztatási referens,
Közfoglalkoztatási Csoport**

2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a közfoglalkoztatási program kérelmeinek előkészítésében, benyújtásában, a hatósági szerződések megkötésében, a program előkészítésében
- ▶ közreműködik az Igazgatóság közfoglalkoztatási programjához kapcsolódó beszerzési tervek összeállításában, a beszerzések és a létszám-gazdálkodási feladatok lebonyolításában
- ▶ koordinálja a szakember utánpótlási, oktatási, képzési tervek elkészítését

érdekű vízgyűjtőin végzett vízrajzi mérések eredményeinek, valamint a határvízfolyások kijelölt szelvényeire vonatkozó hidrológiai idősorok statisztikai jellemzőinek az értékelése, az egyeztetett adatok cseréje. A szakértők tevékenysége jól szabályozott, munkájukat a Magyarország és a Szerb Köztársaság közötti vízügyi egyezmény rendelkezései szerint, a hid-

rológiai együttműködés feladatait meghatározó szabályzat alapján végzik.

A mostani találkozón magyar részről az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság és az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, szerb oldalon a Köztársasági Hidrometeorológiai Intézet képviselői vettek részt, 5-6 fős nemzeti delegációval.

A szakértők követték a találkozók szokásos napirendjét, ezúttal a 2022-es év adatainak elemzésével. Egyeztettek a Duna, a Kígyós, a Baja-Bezdánicsatorna és a Tisza határszelvényeiben a két fél által közösen végrehajtott, illetve az egyidőben, de külön-külön, a felek saját szelvényeiben végzett vízhozammérések magyar és szerb eredményeit, továbbá értékelték a Duna és a Tisza határvízi szakaszán lévő vízrajzi állomáspárok éves hidrológiai idősorainak jellemzőit. A mérési adatok és az idősorjellemzők is jó egyezőséget mutattak, így a 2022-es év adatainak egyeztetése lezárható volt.

Visszatérő feladat a Hidrológiai Együttműködési Szabályzat és mellékleteinek aktualizálása is - a Szabályzat alkalmazásának tapasztalatai alapján, illetve a mellékletek adataiban időközben bekövetkezett változások figyelembevételével. A munkacsoport tagjai megállapodtak abban, hogy a Szabályzatban bővítik az operatív adatcserébe bevont vízrajzi állomások körét, magyar oldalon két tiszai és egy hármaskörösi, a szerb oldalon egy dunai állomással, továbbá abban, hogy a szerb fél öt dunai és két tiszai állomásra ezen túl 6 órás időlépcsőjű vízhozam-előrejelzéseket is közöl. A szerb fél javaslatot tett az operatív adatcsere előírt formátumának megváltoztatására, amit a magyar fél a következő találkozóig véleményez.

Tanulunk

Eltelt a nyár, ősszel folytatódnak képzéseink.

A Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán az alábbi oktatások lesznek:

- A Hidrológiai mérések és a vizek mennyiségi mérésének gyakorlata 8 fővel,
- Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek az őrszemélyzet részére 28 fővel,
- Szivattyúk és vonalvilágítás telepítése kezelése és üzemeltetése 8 fővel.

Az ATIVIZIG jelenléti képzései az alábbiak lesznek:

- Gépjármű üzemeltetés alapjai 14 fővel,
- A 2006. és 2010. évi ár- és belvízvédekezések tapasztalatai az ATIVIZIG működési területén 17 fővel,

A találkozóról készült jegyzőkönyv aláírása

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően, a szakértők kicserélték a korábban már egyeztetett 2020-as és 2021-es év hidrológiai adatait tartalmazó, a Duna- és a Tisza-vízgyűjtőre vonatkozó adatgyűjteményeket is.

A kétnapos esemény a találkozóról készült magyar és szerb nyelvű jegyzőkönyv aláírásával zárult. A delegációk eredményes munkát végeztek, melyhez hozzájárultak a találkozó helyszínénél választott Soleil Apartman nyújtotta kiváló konferenciakörülmények is.

LÁZÁR Miklós

**szakágazati vezető,
Vízrajzi és Adattári Osztály**

1984 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a vízrajzi törzs- és üzemi észlelőhálózat üzemeltetésében, fenntartásában és fejlesztésében, valamint a beruházások előkészítésében, ellenőrzésében és lebonyolításában
- ▶ koordinálja az Igazgatósági észlelőhálózat, a hazai és külföldi vízügyi szervezetek vízrajzi, valamint a meteorológiai szolgálat időjárás adatainak és információinak gyűjtését
- ▶ közreműködik a vízrajzi-hidrológiai jellegű központi kutatási és fejlesztési feladatok megoldásában

- KRESZ ismeretek felfrissítése 20 fő részvételével.

Napsütéses őszi napokat kívánok mindenkinek!

FEHÉR Ágota Ágnes

**oktatási, képzési ügyintéző,
Titkárság**

2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ folyamatos nyilvántartást vezet a továbbképzési kötelezettséggel érintett közalkalmazotti állományról és személyes adataikról, valamint aktualizálja ezeket
- ▶ nyilvántartja a továbbképzési kötelezettség keletkezését, megszűnését, újraindulását és szünetelését

A Magyar Hidrológiai Társaság a XLI. Országos Vándorgyűlését az idei évben Szolnokon rendezte meg 2024. július 3-5-én

A XLI. Országos Vándorgyűlést a Szolnoki Területi Szervezettel közösen szervezte meg a Társaság a Debreceni Egyetem Szolnoki Campusán. A meghirdetett határidőig 131 dolgozattal érkezett jelentkezés, ami jelzi, hogy a Vándorgyűlés iránti szakmai igény változatlan jelentőségű.

A Társaság vezetése célul tűzte ki, hogy a helyszínen kevesebb előadás hangozzék el, egy-egy előadásra több idő jusson. Így jutott idő a kérdésekre, hozzászólásokra és szakmai vitára, több idő jutott a személyes beszélgetésekre, ismerkedésre. Az idei évben ennek részeként és újításként a rendezvény első napján a nyitó plenáris ülést követően pódiumbeszélgetésekre került sor.

A Vándorgyűlés 6 témakörben (vízkárelhárítás, vízkészlet-gazdálkodás, területi vízgazdálkodás, települési vízgazdálkodás, vízhasználat és környezete, illetve mesterséges intelligencia, digitalizáció szakterületen) hirdette meg a szekcióüléseket, ahol folyamatos érdeklődés mellett tartották meg a kollégák előadásait.

Igazgatóságunk az idei évben is számos kolléga tollából született szakcikkkel, előadással készült a szakmai rendezvényre a vízkárelhárítás, a vízkészlet-gazdálkodás, a területi vízgazdálkodás, a vízhasználat és környezete, valamint az idei évben először a mesterséges intelligencia, digitalizáció témakörökben. Népes csapattal érkezünk meg Szolnokra és lelkesen vettünk részt a különböző szek-

ciók munkájában. Kihasználtuk az egyre ritkábban adódó alkalmat a más vizégektől érkező kollégákkal, barátokkal történő eszmecsere, beszélgetésre.

Ízelítőül közzéteszük az MHT Vándorgyűlésén a szegedi kollégáktól elhangzott előadásokat:

Sári Csaba - Dr. Kozák Péter: *Konfliktusok az árvízvédelmi töltések funkcióival kapcsolatban, avagy "töltés vagy autótűt"*

Barla Enikő - Dr. Kozák Péter - Dudás Árpád: *Termálvíz hasznosítási konfliktusok fokozódása a geotermikus energiaigény megjelenésével*

Jászné Gyovai Ágnes (Priváczkíné Dr. Hajdu Zsuzsanna - Dr. Kozák Péter): *A TIKEVIR rendszer felülvizsgálata, avagy perspektíva a "cső végén"*

Dr. Kozák Péter - Kéri Brigitta - Dr. Benyhe Balázs: *Komplex vízgazdálkodási megoldás a Hódtói-Kistiszi főcsatorna vízgyűjtőjén*

Dr. Kozák Péter - Magyar Kitti - Fiala Károly: *Vizet a tájba...*

Dr. Kozák Péter - Schilong János - Fiala Károly - Versey László: *Digitalizáció szükségessége az öntözővíz szolgáltatásban*

Dr. Kozák Péter - Dr. Vizi Zsolt - Dabis Marcell - Marsi Viktor: *Árhullám analízis a gépi tanulás alkalmazásával*

Lázár Miklós - Dr. Fehérvári István - Dr. Kozák Péter - Fiala Károly - Dr. Vizi Zsolt: *Árvízi előrejelzés gépi tanulással az Alsó-Tiszán*

Ságiné Zsóri Edit - Nagy Ferenc: *Termálvizek belterületi hasznosításának konfliktusai*

Sági Rajmund: *Árvízvédelmi és folyószabályozási kérdések a tervezett szegedi új Tisza-híd kapcsán*

Borza Tibor: *Az Algyői szivattyútelep (múltja, jelen és) jövője a Szeged környéki ipari fejlesztések tükrében*

Az idei Vándorgyűlés tanulmánykötete már megjelent a beküldött 131 dolgozattal, amely kollégáink szakcikkeit is tartalmazza. A kiadvány az MHT hon-

lapján a Rendezvényeink - XLI. Országos Vándorgyűlés rovatban legalul, a Tanulmánykötet szóra, vagy az alábbi linkre kattintva érhető el: <https://www.hidrologia.hu/vandorgyules/41/index.html>

Tekintettel arra, hogy legtöbb kollégánknak nem volt lehetősége az MHT vándorgyűlésén részt venni, ezért a következő hónapokban tematikus csoportosításban az Igazgatóság központjában helyi előadói napokat szervezünk, hogy minden érdeklődő kolléga, MHT tagságtól függetlenül, meg tudja hallgatni ezeket a színvonalas szakmai előadásokat.

Az MHT XLI. Országos Vándorgyűlés margójára

Hatalmas élményt jelentett nekem, hogy egy szakmai közösség részesének érezhettem magam.

Dr. Váradai József bevezetőjében nagyon megragadott az a mondat, hogy: "Ez a Vízügy erős, ezt a vízügyet lehet szeretni!"

Nádor István ezt úgy egészítette ki, hogy: "...nem a gazdagság az erőnk, hanem az összefogás!"

Megtudhattuk azt is, hogy az MHT megújul, megpróbál projektekből stabil anyagi alapokat teremteni a működéséhez.

Nagy büszkeséggel figyeltem, ahogy fiatal kollégáink Fehérvári István és Dr. Benyhe Balázs nívódíjat vehettek át.

Rengeteg olyan előadás hangzott el, ami új szemlélettel közelíti meg a szakmai munkánkat.

Pl. Sipos Katalin a WWF Magyarországtól elgondolkodtató előadást tartott, melynek hívszavai: az egyensúly, a globális felmelegedés, a természetpusztulás, valamint "Békés Megye helyett, Toszkána!" Feltette a kérdést, hogy vajon megértik-e egymást a vizesek és a zöldek? Erre úgy válaszolt, hogy "Muszáj lesz!"

V. Németh Zsolt beszélt a víziközmű fejlesztésekről és a VIZIG átcsatlósáról.

Az előadói napokról előzetesen mindenkinek tájékoztatást küldünk.

Az első előadói napot a területi vízgazdálkodási témakörben már meg is tartottuk 2024. szeptember 13-án, ahol több, mint 20 kolléga hallgatta meg az alsó-tiszai vízgyűjtőn aktuális problémákról szóló előadásokat.

Priváczkíné Dr. Hajdu Zsuzsanna
MHT Szegedi Területi Szervezete, titkár

**PRIVÁCZKI-JUHÁSNÉ
DR. HAJDU Zsuzsanna**

osztályvezető,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja a belvízvédelmi, vízhasznosítási művek üzemeltetését, fenntartását, fejlesztését és védelmét
- ▶ koordinálja az egysége ügkörének megfelelő tevékenységek elvi, szakmai irányítását és ellenőrzését
- ▶ felügyeli a belvízmentesítést és belvízvédekezést, aszálykár-elhárítást, vízhasznosítást, és síkvidéki vízrendezést

A „Vizet a tájba!” pódiumbeszélgetés nagyon fontos kérdéseket járt körbe és ott hangzott el a számomra legszebb gondolat Kajner Péter, „Élő folyók Program” szakértőtől, a WWF Magyarország Alapítvány képviselőjétől: "Amikor a Tisza szabályozása megtörtént, az akkor még valid volt", azaz meg-alapozott műszaki megoldás volt a maga idejében.

A pódiumbeszélgetés során fontos megállapítások történtek, ami arra vonatkozik, hogy még mindig a talaj a legjobb víztározó közeg és tömeges víz beszivárogtatására lenne szükség!

Örömmel és érdeklődéssel hallgattam, ahogy egy-egy szakmailag "újszerű" gondolat milyen reakciókat vált ki a különböző korosztályú szakemberekből.

**JÁSZNÉ
GYOVAI Ágnes**

szakaszmérnök,
Szentesi Szakaszmérnökség
1997 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység munkáját, melyért egy személyben felelős
- ▶ koordinálja a működési területén a vízrajzi észlelőhálózat fenntartási és üzemelési feladatait
- ▶ végrehajtja az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő vizek, vízi létesítmények üzemelési és karbantartási feladatait

Személyzeti és munkaügyi hírek

BELÉPŐ DOLGOZÓK

2024. június 1-től 2024. szeptember 9-ig

Kelsch Gábor Ferenc (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Nagy Gergely** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Boros-Gyevi Mónika** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Horváth Adrienn** (Közgazdasági Osztály), **Komár Ottó** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Szabó Csaba** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Olasz Richárd Sándor** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Mándoki Attila** (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály), **Ludány Lajos** (Informatikai Osztály), **Kovács Róbert** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Vas Anna Katalin** (Vízrajzi és Adattári Osztály), **Kis Gergely** (Csongrádi Szakasz mérnökség), **Bozsó Ramóna** (Közgazdasági Osztály)

KILÉPŐ DOLGOZÓK

2024. június 1-től 2024. szeptember 9-ig

Hajdu Márk (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Bukor Edit** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Pataky Sándor László** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Turcsányi Áron** (Vízrajzi és Adattári Osztály), **Zimányi-Kovács Ferenc** (Szegedi Szakasz mérnökség), **Szűcs András** (Csongrádi Szakasz mérnökség), **Demeter Imre** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Dombi József** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Kelsch Gábor Ferenc** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Marsi Sándor Pál** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Mihó Endre** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Tátrai Attila** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Juhász Dávid** (Közgazdasági Osztály), **Polonkay Ádám** (Szegedi Szakasz mérnökség), **Nánási Ildikó** (Csongrádi Szakasz mérnökség), **Szabó Tímea Zsanett** (Közgazdasági Osztály)

Kitüntetettek

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság részéről Duna Nap alkalmából **Dési Gábor** szakasz mérnök-helyettes (Csongrádi Szakasz mérnökség) Főigazgatói oklevél elismerésben részesült.

A Belügyminisztérium részéről Augusztus 20-i Állami Ünnepünk alkalmából 2024. július 31. napján **Barla Margit Enikő** osztályvezető (Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály) Miniszteri Elismerő Oklevél, illetve **Belovai János** Miniszteri Emléktárgy elismerésben részesült.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság részéről Augusztus 20-i Állami Ünnepünk alkalmából **Miklós**

AKITŐL BÚCSÚZUNK

Az Igazgatóság Műszaki Biztonsági Szolgálatán szivattyútelep-kezelő 1 munkakörben foglalkoztatott **Miklós Tibor Zoltán** 2024. július 27. napján elhunyt.

A vízügyi igazgatóság az elhunytat saját halottjának tekinti.

Emlékét megőrizzük!

„VÍZÜGYES” BABÁK

2024. június 1-től 2024. szeptember 9-ig.

Benyhéné Gémes Orsolyának (Vízrajzi és Adattári Osztály) és **Dr. Benyhe Baláznak** (Vízrajzi és Adattári Osztály) 2024. augusztus 4. napján született **Boglárka** nevű gyermeke.

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk a babának és szüleinek!

Dési Gábor

László osztályvezető (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály) Főigazgatói Oklevél, illetve **Bunda Gábor** csatornaőr 1 (Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség) Főigazgatói Emléktárgy elismerésben részesült.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság részéről 60. születésnapja alkalmából **Dési Gábor** szakasz-

Barla Margit Enikő és Belovai János

mérnök-helyettes (Csongrádi Szakasz mérnökség) Főigazgatói Emléktárgy elismerésben részesült.

A kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

dr. CSALA Éva

osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály
2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- ▶ irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktatóhivatali tevékenységet

Miklós László

Bunda Gábor

Miklós Tibor Zoltán - Műszaki Biztonsági Szolgálat

Miklós Tibor munkatársunk, Szegeden született 1965. március 1-jén. Általános iskolai tanulmányait követően a szegedi 600. sz. Ipari Szakmunkásképző Iskolában kőműves szakmunkás bizonyítványt szerzett.

Igazgatóságunknál 2014. október 2-től közfoglalkoztatottként helyezkedett el. 2017. július 17-étől kezdődően közalkalmazotti státuszban került kinevezésre a Műszaki Biztonsági Szolgálat állományába szivattyútelepi gépkezelőnek. Elvégzett feladatait nagy gondossággal végezte. A szivattyúk, gépészeti berendezések működésének ellenőrzését, kisebb volumenű építőipari szakmunkák végrehajtását szervezte, illetve azok végrehajtásában működött közre, mely során korábbi munkatapasztalataiból merítve rendkívül hatékony munkát végzett. 2018-tól feladatköre megváltozott, mert a korábbi tevé-

kenysége kiegészült kőműves szakipari feladatokkal is.

Számtalan épület karbantartási feladatainak elvégzésében működött közre. Tevékenysége kiterjedt a beton műtárgyak felújítására, szivattyútelepek alépítményeinek javítására, karbantartására, továbbá átereszek, töltésátvezetések tömítetlenségeinek elhárítására.

Munkáját mindig precízen végezte. Munkatársával kiváló kapcsolatot tartott, szaktudása nagy segítséget jelentett. Segítőkézsége nagyban hozzájárult a közös feladatok megoldásához. Kollégái szerettek vele dolgozni, sokszor még munkaidőn túl is rendszeresen vették igénybe szaktudását. Segítőkézsége példamutató volt.

Emlékét kegyelettel megőrizzük!

Schilsong János - Dr. Kozák Péter

Az előző újságban megjelent keresztrejtvényre számos helyes megfejtés érkezett. A szerencse ezúttal **Ághné Tari Edit** (ATIVIZIG, Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály) kolléganőnknek kedvezett, akinek ezúton is gratulálunk!

Sudoku

Sokak kérésére most egy SUDOKU feladvány várja a játékos kedvű munkatársakat.

A megfejtést képként digitalizálva (szkennelve, fotózva stb.) kérjük beküldeni.

A helyes beküldők között ATIVIZIG ajándékcsomagot sorsolunk ki.

A megfejtéseket névvel és beosztással együtt **2024. október 30-ig** várjuk a vizpart@ativizig.hu e-mail címre.

A tárgyban kérjük feltüntetni: Játék 2024/3.
Sorsolás 2024. október 31-én. A nyertest e-mailben értesítjük.

Kellemes időtöltést és sok sikert kívánunk a helyes megfejtőknek!

					7	1		
9								
	7				4	5	6	
								4
				8	2		9	
			6	1				
				2			1	
	2	3						6
1				7	3			8

Jogszályfigyelő

QR-kód olvasó programmal pillanatok alatt megnézhetik az adott információkat. A kódolvasó az okostelefonok többségében már megtalálható, de akár ingyenesen is letölthető a mobiláruházakból.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja

Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Kapcsolattartó: Kovács Szilvia

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 62/599-599, e-mail: vizpart@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

Innovariant Nyomdaipari Kft.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SEGED I.

Megyei Postahivatal

6701